

Biblioteca 12
ASTRA, Sibiu

P.C.N.

05

T₁-203

~~1770. 9. 11.~~
~~1770. 9. 11.~~

Ad simplicem usum
T. S. Bengini Riel.

**CIRCULUS
MENSTRUUS
CHRISTIANARUM
COGITATIONUM**

Dum

Theses ex Univerſa

Doctōris MARIANO. Subtilis

**JOANNIS DUNS-
SCOTI**

Theologia in Conventu Claudio-
politano B. V. M. ad Nives, Ord.
Min. S. P. N. Francisci Strict. Obser. pu-
blicè defendendas expoſuiſſent

PP. FF. Baſilius Kereſztes & Anacle-
tus Ponori, Præfati Ord. & Inſtituti, Alum,
AA. LL. & Philoſ. Lectores Candidati.

Auditoribus diſtributus, Menſe Maij.

PRÆSIDE

R. P. F. Joanne Bernârd, Provin-
ciæ Diſſinitore, & SS. Theologiæ Le-
ctore Ordinario.

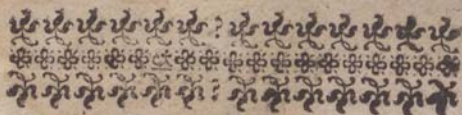
478
Claudiopoli Typis Academicis Societ. JESU.

Jeremiæ VII. V. II.

Desolatione desolata est omnis terra, quia nullus est, qui recogitet corde: Statum videlicet animæ suæ, Finem, & Offici- um Hominis Christiani; unde pendet salus nostra,

Videte Fratres, quomodo cautè ambu- letis, non quasi insipientes, sed ut sa- pientes: redimentes tempus, quoniam dies mali sunt. Propterea nolite fieri imprudentes, sed intelligentes quæ sit voluntas DEI, *Ad Ephes. 5. v. 15. &c.*

Inv. 14
BIBLIOTECA
ASTRA
SINU

VIVæ
Vrbis paDVanzæ
proLI,
ConfIXI patris
ÆMVLO,
BEATO ANTONIO *
Veritatis laCVLô
ferenti,
per MVnDI Vanitates
Viatori
patræ, & gLoriæ Infinitæ
Inhabitatori, *
qVem
CYparissifera Vltæ aVra
abDVXIt
soLo:
genVIt
soLo; *

compluribus isti luto inhæserant: verùm hocce *Præsidio* quotidie utentes, brevi emerferunt, atque dixerunt, *impossibile* sibi peccare.

5. Erit deinde perutile adungere quandoque cuilibet verbo, aliquod epithetum, v. g. *O Mors horrida! O Judicium districum! O Inferi tremendi! O Cælum optabile! O Æternitas longa!* NB. *Isti innotare, ubi major affectus, seu motus animi feratur.*

6. Insuper consultissimum fuerit in praxi, dum nos aliqua seu die, seu nocte peccandi sollicitat, aut invitat illecebra, aut res ardua aggradienda, quantociùs *Præsidii* hujus meminisse, & saltem semel, iterùmque cum gemitu dicere: v. g. *O Æternitas!* vel *O Judicium!* vel *O Cælum!* &c.

Quod huc spectat, audi. Fuit qui toties quatuor *Consiliarios*, & eorum *Præsidentem* consultabat, quoties peccandi pelliciebat occasio. Porro illi *Consiliarii* erant. *Quatuor Novissima, & Præses ÆTERNITAS.* Hocnè egero, inquit. *O Mors?* quid sentis? *Pœnitebit,* ait. Idemque *Consiliarii* rogati ex ordine reliqui, uno ore dixere. Sive hæc sit historia, sive pavorala, tantidem erit: interim hoc consulere consultissimum est.

7. Denique in omnibus rebus, majoris præsertim momenti, omittendis, suscipiendis, immutandis; ubi periculum esset errandi, vel peccandi, hoc esto *Præsidium.* Ita plurima hominum millia auxilium sensere certissimum, dum in statu vitæ eligendo cogitârunt, quid optâssent in *Morte*, in *Judicio* elegisse.

Ita :
InFLeXo orbi
MortVo,
nItIDo Ætheri
orto ,
fraglLitati , non
fraCto ,
VIVo
astriPotentis
serVo. *

Providentiæ DEI prodigio ,
Miraculorum Miraculo.

Humilitate
Minorum Minimo,
Paupertate
Prædiviti,
Signis, & Virtutibus
Longè, Latèque
Glorioso,

A
Patre Æterno

In
Lucem Orbi Conditò,
A
Filio Unigenito
In
Reconciliationem dato ;
A
Spiritu Sancto
In
Spectaculum ,
DEO,
Angelis , & Hominiibus
Facto.
A
Sacratissima Triade
In Arcam
Novi Testamenti
Designato.
Mariæ
Virginis DEI-Paræ Pupillæ.
Puritate
Angelorum Æmulo,

Ob Probatam Pietatem
Patriarcharum Socio,
Ob Piam Probitatem,
Et Spiritum
Prophetæ.

Paupertate Apostolo,
Martyri Desideriô,
Primo Piscium Prædicatori,
Secundo Gentium Doctori,
Hæreticorum Malleo,
In Cœlo Coronato,
In Sæculo Honorato,

Et
Castitate Virgini,
Cœli, Terræque Delicio,
Omnibus Omnia Facto.

In
Debiti Amoris
Telseram,
Tutelam suam implorantes
Vovent, Offerunt,
Dedicantque.

PP, FF. Defendentes.

*THESES EX UNIVERSA
THEOLOGIA.*

1. **H**æc propositio: *DEUS est*, est propositio per se nota simpliciter. 2. Dei existentia est ex Creaturis etiam transmissio processu in infinitum demonstrabilis. 3. Nec potest dari in hominibus perfecta ratione utentibus saltem ad longum tempus invincibilis de DEO ignorantia. 4. Inter essentiam, & Relationes in Divinis non sufficit distinctio alia, quam formalis ex natura rei; intercedit autem realis major, inter ipsasmet Personas, mixta identitate essentiali. 5. Intellectus perfectior cum æquali lumine gloriæ perfectiorem

causat visionem. 6. Oculus Corporeus tamen ad illam causandam elevabilis non est. 7. Scientia Dei adæquatè dividitur in scientiam simplicis intelligentiæ, & visionis; repugnat proin inter utramque media antecedens Decretum voluntatis Divinæ. 8. Prædestinatio ad gloriam probabilius, & reprobatio positiva facta sunt post absolutè prævisa merita & demerita. 9. Myſterium Sanctiſſimæ Trinitatis non est naturaliter demonſtrabile. 10. Spiritus Sanctus diſtingveretur realiter à Filio, etſi non procederet ab eo. 11. Dantur Angeli numerô, ac ſpecie diſtincti, qui ſecreta cordium naturaliter cognoſcerent, niſi Divinitùs impedirentur. 12. Beatitudo objectiva eſt ipſe DEUS, formalis importat visionem, & fruitionem, principaliùs hanc, quàm illam. 13. Ignis infernalis Angelos malos non phyſicè, ſed moraliter torquet. 14. Gratia Sanctificans indiſtin;

stinctum realiter habitum importat,
ab habitu charitatis Theologicæ. 15.
Justificat ex ordinatione Divina.
16. Componibilis est cum peccato
gravi quoad entitatem sumpta. 17.
Peccatum mortale in ratione offen-
sæ non est simpliciter infinitæ gravi-
tatis. 18. Potest in alia providentia
remitti per condonationem purè ex-
trinsecam. 19. Veniale junctum mor-
tali non punitur in inferno pœnâ æ-
ternâ. 20. Peccati malitia formalis
consistit in privatione. 21. Peccato
originali omnes Adæ postero coinqui-
nati sunt excepta B. V. Maria. 22.
Non repugnant pura ommissio libe-
ra, item actus indifferentes in specie,
ac individuo. 23. Actus externi su-
peraddunt bonitatem, vel malitiam
actibus merè internis. 24. Verbum
Divinum etiam Adamo non peccan-
te vi præsentis Decreti fuisset incar-
natum. 25. Satisfactio Christi licèt
fuerit superabundans, non tamen
rigo-

rigorosae justitiae. 26. Dantur
Virtutes Theologicae per se infu-
sae, non item morales. 27. Fides sal-
vifica una est. 28. Religio Roma-
no-Catholica est evidenter, pruden-
ter credibilis. 29. Scierit negans u-
num Articulum fidei sufficienter sibi
propositum nequit ullum fide Theo-
logica credere. 30. DEUS nequit in-
fundere habitum, aut actum erroris.
31. Spiritus privatus non infallibilis
fidei; sed confusionis, erroris, &
haeresis infallibilis regula esse potest.
32. DEUM inter, & Creaturam
nequit intercedere justitia strictè sum-
pta. 33. Dominium ejusdem rei in
solidum nec in instanti translationis
potest esse penes duos. 24. Usus sim-
plex facti separabilis est à dominio
proprietas. 35. Nequit Judex con-
demnare reum, quem privata scien-
tia certò novit innocentem. 36. Pro-
babilis est, reum teneri fateri veri-
tatem, praehabita semiplena proba-
tione,

tionem, si legitimè interrogetur à Ju-
dice. 37. Sacramenta legis gratiæ sunt
septem immediatè à Christo instituta.
38. Causant gratiam sanctifican-
tem ex opere operato. 39. Baptismus
omnibus, pœnitentiæ relapsis in re vel
in voto necessaria sunt necessitate me-
dii ad salutem. 40. Sacramenta Cha-
racterem imprimentiâ sublata fictio-
ne reviviscunt. 41. Intentio Mini-
stri non ingreditur essentiam Sacra-
mentorum. 42. Baptismi forma sub
hac significatione prolata: *Ego te*
Baptizo in Nomine Patris DEI Æ-
terni, Filii, & Spiritus Sancti ut
Creaturarum, invalidum reddit Ba-
ptismum. 43. In Eucharistiæ Sacra-
mento verè realiter, & substantiali-
ter continetur Corpus, & Sanguis
Christi. 44. Aqua Vino mixta non
nisi mediatè convertitur in Sangui-
nem Christi. 35. In Missa verum,
& propriè dictum offertur DEO no-
væ legis Sacrificium. 46. Sacramen-
tum

tum pœnitentiæ nequit dari validum,
& informe. 47. Cujus forma salva-
tur in his verbis: *absolvo te.* 48.
Peccata semel absolutè remissa nun-
quam reviviscunt. 59. Matrimonii
indissolubilitas est de jure naturæ,
& Divino. 50. Sub Conditione ini-
tus Contractus matrimonii: *Ducote,*
si, vel quamdiu fidem thori servaveris.
est nullus.

O. A. M. D. G. B. V.
M. & OO. SS.
Honorem.

LECTORI.

Non sunt hæc, quæ pensanda tibi propono, obscura quædam recondita Philosophiæ ratiocinia, quæ contentione animi, & prolixitate temporis ad intelligendum œgeant. Conceptus sunt Christianæ mētis breviculi simplicesque; & idcirco sine temporis impendio legi, percipiq; faciles. Non tamen nudas credideris ex Epicteti vel Senecæ schola, naturalis honesti ac decori regulas: sed Christiani Divinique Juris sanctiones, ex nostræ Fidei & Evangeliorum primariis Oraculis collectas, neque ita illorum duntaxat proprias, quos amor secessus, & precandi studium sibi mancipavit; quin ad eos quoque pertineant, qui reip. & fori quotidianis distenti curis, raros angustosq; habent ad divina tractanda aditus. Nullæ enim sunt tam curvæ ad terram animæ, quas non juvet interdum ad cælum suspicere: nemo tot obsessus, distractusque negotiis, cui punctum non suppetat otij, ad paucorum, quos indiem adnotamus, versuum lectionem. Esto enim non sinat illum occupationum copia placidæ cælestium meditationi insistere; potest tamen quotidie, priusquam se rebus agendis applicet, unâ aliquâ salubrium cogitationum, quales libellus hic suggerit, in dies mensis singulos di-

gestus, animum munire: quarum esse hic usus poterit. Manè post adoratam ritè Dei præsentiam, dictata perlege, tali mensis diei assignata; sed lentè festinans, & sic, ut ea percipias penitus. Si quid otii nactus eris, priori articulo paulisper insiste, priusquam ad sequentem procedas: nec sis nudâ veritatis, quam legis, & obviâ perceptione contentus; sed in eam animo profundius ingredeere: ejus sapore palatum & linguam imbue, id est, privato tuo & intimo usui eam accommoda: idèmq; cæteris in articulis observa. Si verò præ turba aliarum occupationum, non vacat tantum otii tibi ipsi concedere, saltem obiter ista lege. Hoc enim in nobis Christianæ præstant cogitationes, quod in molli cera signatorius annulus: ut primùm subierint animum, nisi impresso illi charactere aliquo salutari, mox evanescent. Quòd si ea sit negotiorum turba, ut negatura sit facultatem matutinae illarum lectioni, prævertenda erit pridiano vespere, antequam somno decumbas, tam salubris lectio. Usus porro ille & exercitationis ratio, quæ singulis cogitationibus subjungitur, quemadmodum permagni est ad virtutis fructum momenti, ita facilis quoque est, neque unquam omittenda. Quid enim brevius expeditiusque esse possit, quàm virtutis actum internum exercere; & ad seipsum bene perno-scendum reflectere mentis oculos?

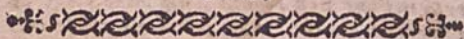
Authorum loca, quibus unaqueque cogitatio clauditur, earundem sunt: velut epitome ac vis tota, verbis duobus, aut tribus collecta; ad mentem toto diei decursu fovendam.

dam, ac reficiendam idonea: proinde medul-
 lis Pharmacorum similia, quæ exiguo tempo-
 re ac pondere mira præstant. Ubi mensura-
 um illarum absolueris circulum, erunt le-
 gendo repetenda, ut earum evadat intelligen-
 tia plenior, & s. uetus uberior. Novi semper
 aliquid Evangelii effata produunt, non nun-
 quam sterilia, aut effæta; sed plantis illis
 baud absimilia, quæ locupletare humum suis
 proventibus non possunt, nisi altas prius in
 ea radices egerint. Vale, & bene consulenti
 prudenter obsequens, ad salutem tuam expe-
 rire, quid valeant.

CHRISTIANARUM
COGITATIONUM
DECRETA,

*In singulos mensis dies distri-
buta.*

I. D I E S.

De Fide.

I. Quicquid Fides nos docet, auctori-
tas est loquentis DEI. Ex ipso Chri-
sti ore haurit Ecclesia, quæcunque
nobis credenda proponit: nec errari in via po-
test, in qua præluceat ducitque ipsamet Veritas.

II. At enim Fides quid utilitatis Christiano
confert, nisi morum quoque ipsi sit Regula?
Et stultum quidem est, vocare in dubium, quod
loquitur DEUS; quod plura Martyrum vulne-
ra, quàm ora; quod miraculorum voces infi-
nitæ; quod ipsi etiam fateri dæmones coguntur:
sed duplo stultius, id pro certo & indubitato
habere; sic tamen vivere, ut si pro falso habe-
retur. Dæmonum fides est, veris fidem habe-
re, & contrariè vivere.

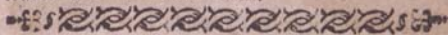
III. Sit ergo deinceps vivendi mihi principium,
Fides; sit operum omnium amussis, & re-
gula. Quidquid ea damnarit, ejuro & e-ecror:
nitentem licet in oppositum naturæ pravitatem,
Evan-

Evangelii essatis prælocabo. Quid enim natura? quid mundus dicitur? sensui serviendum, & cupiditati; molesti nihil admittendum, vel letendum. Quid autem Christus? planè oppositum. Uter igitur author æquior; Christus, an mundus?

Gratias DEO age, quod sis in ejus Ecclesiam descriptus. Fidei symbolum attentius repete, velut iteratam ejus ac solennem professionem.

Domine adauge nobis Fidem. Luc. 17.

Quid prodest, si quis Catholicè creat, & gentilitè vivat? Petrus Dam.

II. D I E S.

De Fine hominis.

I. **D**EUM pro fine habemus supremo & ultimo: neque is potuit, nisi uni sibi, & ad se, nos creare. Hinc ultrò nobis animus magna voce dicat, nos non esse nisi in unius DEI obsequium conditos: nec illam possumus naturæ professionem ineluctabilem, nisi sacrilegè mendaciò negare.

II. Detur igitur cuique, quod suum est; & DEO, cujus toti sumus, nos totos reddamus. Hoc nisi studio liberali, & tanquam filii præstamus, mancipabit nos sibi vel invito: est enim nobis necessariò vel sub Regis optimi, vel sub irati vindicis imperio vivendum. Age sis itaque, utrumvis, elige.

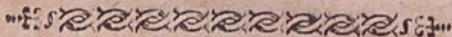
III. Tendit suam unaqueque res ad finem, & sequitur conditionis suæ pondus. Si orbem illuminare sol renuat, licet ad hoc in celo pos-

non modò frustra sit in rerum natura, sed monstrum potiùs mundi despicabile: ità qui se totù DEO suo, cujus duntaxat gratiã sit conditus, dare renuit; ecquis talem in hominum recti sincerique cum DEO cordis censum referre audeat? ùt qui sese partiri, & alieno quoque extra DEÙ jurì comòdare, in Conditoris sui probrum & injuriã haud veretur. Quæresis jam ex teipso. Ego cujusmodi sum? An talis, qui solius DEI causã factus, Factorem meum Fide integra colo, oblectòq? An studia mea, curæ, vita omnis unicè DEUM spectat? Ejus solius honori amori, & gloriæ subservit? Proh! quota vitæ jam decursæ portio est, quam possem verè asserere DEO sacratam? Anime mi! quid tandem agimus in hac vita mortali, si id non agimus, ob quod solum hanc in lucem venimus.

Ex nunc itur seriò statue DEO unicè vivere; neq; sinas animum tuũ in diversa raptari. Mortalium infelicissimus sit oportet, cui unus pro, & præ omnibus non sapit, nec sufficit DEUS, fons omnis felicitatis.

Dominus meus, & DEUS meus! Joan. 10.

Totum te exigit, qui totum te fecit. Aug.

III. D I E S.

De Morte.

I. **M**Ortem sanè timeat, imò & horrescat, qui vitam non vivit Christianam; vita siquidem ex genii cura, & in deliciis exacta, ò quàm innumera contrahit pœnaram debita; quan-

quanta item ob occasiones bene agendi neglectas; ex quibus in promptu erat salus? quàm inde acerbus dolor, & implacabilis, quàm triste enim est, DEO & vixisse inimicum, & invisum defungi? quàm horribile illud momentum, quo temporariæ voluptates clauduntur universæ; cruciatuum verò, nullis finienda sæculis, æternitas panditur.

II. Quemadmodum tunc vixisse optabis. ita nunc vive; quod tunc egisse, nunc age: Nunc inquam, salutis viam ingredi; nec ullam ad hoc particulam temporis supervacaneam reputa. Punctum, quod vivis, fortè ultimum est: quò tibi hactenus vita prolixior, hòc quoq; est tumulto propior; tantòque mors instat celerior, quantò lentior venit.

III. Quantula nobis videbuntur esse caduca omnia, cùm nobis auferentur? Mortem consulamus; fida est, & vera consiliaria. Quò illa formæ tam cultæ species serviet? exaggeratum illud auri pondus, honores, deliciae? quid tunc iis futurum censebimus? quò abitura, & cui bono? fucum faciunt nobis, dum vivimus; mo ituros apertâ facie percellunt, & siderant: viventi pretiosa sunt; vilia morienti. Utrius nobis iudicio standum est? Heu! quàm res nihili esse censebis omnia, quando veridica illa lostralis cerei lux tibi affulgebit, quem mors tunc imminens tibi accendet! quam ferum fortasse erit, aperire ad illam lucem oculos, cæcitate tam diu adamatâ clausos.

Co ita igitur, quid tibi potissimum timori futurum esset, si nunc mori contingeret; timo-

ri occurrere, & salutem quam primum in tuto pone. Quidquid agis per diem, tanquam ultimum age, nec unquam repetendum; in venerando præsertim Sacramentorum usu.

Ulno tantam gradum ego morsque dividimur.
Reg. 20.

Christiano crastinum non est. Tertul.

~~~~~

IV. DIES.

De Judicio ultimo.

I. **T**uo itaque tribunali, Christe iudex supreme, sistendus sum; & pro meritis vitæ in fragili corpore traductæ, justam subituro sententiam? Hoc tam certâ credo persuasione, ut si tubam audissem, cantu terribili mortuos excitantem.

II. Quo tunc animi sensu infinitas propè turpium, aut impiarum cogitationum tetras imagines intuebimur? quo sceleratorum macula operam? quo spretæ pudorem multiplicis gratiæ toleraturi? ô irati diem pavendum Judicis! qui nostra omnia in aperta exponet orbis totius luce; ipsosque intimos, & indeprehenfos cordis motus, suspiria levia, minimique morulas temporis, numerato censebit, imputabitque usque ad obolum, ne minimâ quidem condonationis iadultâ particulâ? Quando igitur sua justos agrè servabit probitas, scelestis & improbis quid tandem fiet?

III. Cujusmodi verò sententiæ fulmen ab inexorabili vindice, obduratis perditorum capitibus inruet? *Ite malefici.* Sed quò, Deus bone!

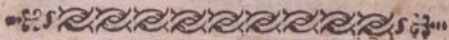
quò.

quò, formidande pravornm Arbiter, abs te ituri sunt? quem assignas execratis locum? aue quis, à te sempiternum projectos, carcer excipiet infelices? O tremendum judicium!

Finge hìc animo sifli te Chrifto Judici; memoriã repete, cujus pudore culpæ præfertim onerandus fis: & hoc etiam atque etiam recogita, certus, abftrusa quælibet fcclera; juris tunc publici evafura; nifi quæ pœnitentia matura deleverit.

Ante faciem indignationis ejus, quis fuflinebit? Nahum. I.

Væ! etiam laudabili vitæ hominum, fi remotâ mifericordiã difcutias.

V. D I E S.

De Paradifo.

I. **P**aradisus! ah magnum, & incomprehenfæ beatitatis augustum nomen! quod malorum omnium minimam etiam umbram, longè excludit; poffeffionem verò bonorum omnium, complexu immenfo colligit; divinæ magnificentiæ palmare opus; infinitum pretium Sangvinis Chrifli JESU; fuma votorum, quæcunque poffunt ab homine fingi? & aliquid infuper votis illis augustius, & majus.

II. **DEUM** clarè fua in luce cernere qualis eft, fuæque gloriæ fulgentem fplendoribus dulciter mirari; eundem amare finè modo; tenere nullo amittendi metu, effe ipsâmet DEI felicitate & gaudiis felicem: hæc mihi defideriorum unica

meta est. Quatriduum superest tristis exilii, & ecce æternum ejus sum, & cum eo, cujus siuar amore immortalis.

III. Quid refert, hinc quo jaceas loco, dummodo illic in perpetuum cum JESU sis, & Maria? fatisinè jure querat & doleam, beatitatem infinitam, parvo emendam mihi labore esse, quam suis cruoribus Martyres profuse emptam, gratis sibi donatam putaverunt? Proh! beata æternitas! ô nôrint homines, quanti sic!

Conspiciendi DEL dulcibus flammis assidue animum vapora & incende; ad cæli affectum sordeat tibi terra. Hominis est, mente celestibus affixi, nec mirari quicquam ut grande, nec metuere ut ingens.

*Satiabor, cum apparuerit gloria tua. Ps. 16
Si labor terret, merces invitet. Bern.*

VI. D I E S.

De Inferno.

I. QUANTO nos horrore nuda Inferorum obrueret mentio, si damnatorum audiremus lamentabiles ejulatus! suspirant, ejulant, irugiunt inter rogos ardentes ignium æternorum. Se, suaque irati accusant, fient, damnant scelera; retractant, execrantur; sed sero dolore. Unum id agunt eorum lacrymæ, ut flammam proitent, & acuant, quibus semper arsurisunt, sed nunquam, ah nunquam, absintendi. O miserorum poenitudo; quàm sæva & crudelis! quàm otiosa, & vacua!

II. A beatissimo summi boni aspectu in per-

petuum exulare; igne uri, cujus duntaxat umbra est ignis, quo utimur, excruciami malis omnibus nullo fine, nullius intervallo aut levamento solatii; habere dæmones nunquam non oculis & lateri affixos; desperatione rumpi, & rabie nunquam leniendâ; Proh! hujusmodi vitæ crudelitatem & carnificinam!

III. Spreta suæ salutis momēta deplorant infelices; occasiones revocant, nunquam redituras; torquentur memoriâ voluptatum, in quibus patrimonium cœleste decoxerunt: sed illos nihil æquè urit & lancinat, ut amissi suæ culpâ DEI recordatio pertinax, & reluctantibus oculis (velint, nolint) oberrans.

Mente inferos subi; ex damnatis quære, quid illuc miseros præcipites egerit: ex iis cognosce, quâ conditione illic vivant: ex iisdem discito cum DEI timorem, tum periculi, ubique tibi proximè instantis.

Quis poterit habitare de vobis cum igne devorante? Isai. 33.

Ardor gehennæ, ardorem extingvit luxurie. Isid. Felus.

~~~~~

VII. D I E S.

De Pœnarum aternitate.

I. **A**N potest læsus DEI furor ulterius tendere, quàm ut momenti vix unius voluptatem, æternis suppliciis puniat? tamdiu vivere & durare miserum, quamdiu vivet, qui mori non potest; ô quàm horrenda hæc moles est infelicitatis! parùmne sit, damnatos supremis torque-

ri & excrucuari suppliciis, si non etiam sempiternis? Leve malum est aciculæ punctio; at si perpetua, intolerabile. Quid igitur dolores & carnificinæ erunt, cum fuerint æternæ?

II. Proh sæva & atrox æternitas! Postquam lacrymis suis, post singula tantum sæcula guttatim fulis, marium omnium abyssos damnatus impleverit; tot millionibus annorum nihilo plus egerit ad imminendos suos cruciatus, quam si nunc primum cœpisset laniari: subsequetur semper eadē, infinitis spatiis instauranda dolorum acerbitas, eatenus cassā & vacua: quam ubi toties repetierit damnatus, quot frondes sylvæ habent, arenæ grana, & aër atomos, nihil omnino egerit; nec unius quidem oboli debitum videbit expunctum.

III. At enim damnatos non suæ modò æternum devorant & cruciant pœnæ, sed ipsa quoque discerpit, & torquet æternitas. Hanc semper habent animis obversantem; ejus perpetuis morsibus dilaniantur: omnibus illorum tormentis ipsa intervenit, eaque immensum auget: non enim possunt, quin vel inviti semper meminerint, nullum sibi sperari malorum tam immanium finem posse. O cogitatio; ô sortis pavendæ conditio! æternum ardere, æternum flere, æternâ rabie discerpi. Ah! si hæc nobis perinde in animum descendant, ut à damnatis cogitantur.

Vivacem hic exere actum fidei, & certæ assensum persuasionis, pœnas à DEO culpis lethalibus constitutas, immortales esse: credendum id saltem, quod nequis percipi: & nulla esse

esse potest Christiani calamitas major, quam si eternitatem peccatorum damnatis decretam, expectet propria sibi experientia probari.

Ibit homo in domum eternitatis Eccl. 12.

Periisse semel, eternum est, Auc. Incert.

VIII. D I E S.

De memoria presentia divina.

I. **C**ernit me presentem DEUS presentis, perinde ut si prater me, quem cernat, in mundo nemo sit: quin imò adest mihi intimè perspicacissimus ille oculus, quem nihil latet: & me eadem observat notatque acie, quã se totum penetrat & capit: eademque mentis scrutatur applicatione, ut si ab ipsa cesset contemplatione sui. Hoc fide certissimã teneo: & adoro mihi intimè presentem, vitæque meæ articulis omnibus intentum, DEUM meum.

II. Probrosius mihi est, ac centuplo turpius, conscientia meæ maculosæ dedecora, unius DEI sanctissimis oculis patere, quàm universorum mortalium indignationi aut contemptui exponi. Audésne tu in os Regis Regum, quod coram vilissimo famulo non ausis? Cæcitas est, stupidissimæ ac prorsus insanæ, hominum duntaxat oculos revereri; DEI autem oculum tam nihili facere.

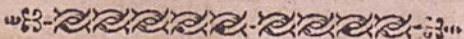
III. Nullæ vel palpabiles noctium tenebræ, à Solis primarii lucis nos satis defendunt; nullius secessus longinquitas à DEI occultar majestate. Quocumque homines fugeris, occurret illis DEUS.

Siste te divinis conspectibus; & cave, ne

quid in te DEUS observet, quo illi displiceas, as-
vesce DEUM intueri presentem: potens enim
adversus peccata fraxum est. DEUS adest &
videt; arbiter & vindex.

Oculi mei semper ad Dominum. Psal. 24.

Si peccare vis, quere ubi te non videat DE-
US, & fac quod vis. Aug.

IX. D I E S.

De sui ipsius diffidentia.

I. Suspectus tibi nemo gravius sit, quam tu
ipse. Sua cuique magis expavescenda im-
becillitas est, quam quicquid illi terribile in-
ferorum tota minetur crudelitas, Verbo levi,
oculi conjectu, suspirio tacito sternimur, &
perimus. Cadit Adamus; DEI ac sui obli-
scitur Salamon; Christum ejurat Petrus. My-
ricis quid fiet, & arundinibus, si flatu levissi-
mo dejiciuntur Cedri?

II. Plerumque vincimur, ne praviâ quidem
impugnatione: conjuratas in nostram pernici-
em circumserimus semper cupiditates, & sen-
sus animæ proditores. Nullus capitalior nobis
hostis est, quam ipsum cor nostrum: quos non
domuerat tyrannorum rabies, illos cupiditates
sue everterunt. Cave sis, ne tibi ipsi fias un-
quam familiarior.

III. Sanctissimos quosque terruit reputata co-
ram DEO animæ suæ conditio, & status: ana-
choretas magnos, & annosis defunctos pœni-
tentiaë ærumnis, divini judicii expectatio incre-

ta, iis timoribus suspendit & perculit, ut quales essent, quòque hinc aliquando migraturi, gementes ignorarent. Nam hand rarò, etiam qui diu sanctè vixerunt, puncto temporis mutantur in demones, & damnantur.

Dic ergo cum S. Philippo Nerio: A me hodie Christe caveto sollicitè; nam si me descriis, méque mihi permittis, proditor tui fiam.

Occasiones, quas vitare oportet, longè ante prospice; neque dubita, illas majoris esse peripuli, qua minùs videntur metuenda.

Qui se existimat stare, videat, ne cadat.
I. Cor. 10.

Quamvis sis in tuto, noli esse securus. Bern.

X. D I E S.

De horrore peccati.

1. **D**EU^M perdere, quàm portentosa res, & formidabilis jactura! quos debitoris inopia, litis amissæ infelicitas, cassisve alius suis bonis exiit, eos in amentiam agit dolor: quantum acerbius detrimentum est, immensum & infinitum bonum amisisse? infelix anima, quæ suo aliquo peccato DEUM perdit: sed absque ulla comparatione miserior, quæ hanc DEI amilli jacturam flocci facit, neque æstimat.

Prò! quàm trita, & usu familiaris; sed quàm pariter ignota mortalibus res est, peccatum! indène possit lucrū, jocus, ac voluptas credi, quo DEI inimicus fio, & iræ illius nunquam expiabilis victima? DEUS quanquam naturâ suâ totus ac merus amor est, peccatum tamen im-

mensô odiô detestatur. Qui leviter odit, leve malum optat inimico; qui capitali odio illum odit, mortem illi cupit, & extrema quæque.

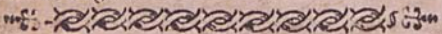
Quis igitur satis percipiet, vel eloquetur, quid sit immensis à DEO odiis peti? Hoc si non æstimamus & expavescimus odium, saxa sumus & stipites. Sempiternis oppignorati flammis, an etiamnum malorum tantorum sensum non habemus?

III. Utique horrendum mons Calvariz præbet speculaculum: sed horribilius anima peccatô faucia, quàm Christus in cruce moriens: quando tota illi, & unica moriendi causa peccatum fuit. Nam ut vires illi, & vitam adimeret, ipse mori elegit: illudque magis, quàm mortem suam odit.

Veraci dolore, & serio crimina insectare: sola est civinæ gratiæ jactura, quæ possit lacrymis reparari.

Quem fructum habuistis in his, in quibus nunc erubescitis? Ad Rom. 6.

Væ animæ audaci! quæ speravit, si à te ð DEUS, recessisset, melius aliquid aliud habituram. August.

XI. D I E S.

De cura sua salutis:

1. **P**roprium istud hominis negotium est. Cætera non plus debent hominis interesse, quàm si crepundia aut quisquiliz forent. Consilia Principum; aulicorum rixosi ambitus; apparatus motusque bellorum; tam perplexa, & mul-

multiplex undique negotiatio, &c. quid nisi fornicarum labor sunt, & nugæ puerorum? unica est sapiens & dives negotiatio, DEO famulari, & salutem suam in securo ponere. Hoc solum hominis, & supremum bonum est; hæc tota felicitas. E contra profligatæ abdicatæque rationis certissimum signum est, illa negligere, quæ secum tanti periculi tantam molem trahunt; progressus tam lubricos; tam dubios exitus; & (si male cedant) irreparabiles. Tantum igitur studii & laboris tibi sumis, ut vivas; tam parum, ut bene ac beatè vivas? Ad fingendam fortunam labor tam anxius; ad firmandam salutem tam nullus suscipitur? quid hoc cæcitatatis, quid amentię est?

Quid prodest homini, si mundum lucetur universum, animæ verò suæ detrimentum patiatur? Matth. 16.

Nostram pro fine suo salutem habent, quæcunque à DEO sunt condita. Ab illa si exerramus, frustra sunt omnia, cassa, atque irrita. Sine fructu est lux solis, & terræ fecunditas, & custodia Beatarum mentium homini salutis suæ negotium spernenti. Jure cum eo in nihilum deberent omnia redigi. Quippe indignus vitâ est, qui DEO non vivit.

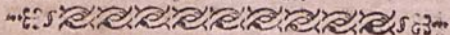
III. Uti tamen fieri videmus, passim ultima curarum hominibus salutis cura est: præter hanc cuncta studiosè promoventur: datur pecunia fœnori, colono ager, agro novus limes, & quæstuosior: damna omnia desentur, præter unum, quod, ubi semel evenit, remedio caret. Videtur noster nihil ad nos animus atti-

nere; quàm imò potius perinde, ac si esset alterius, quem odio prosequimur inexorabili; aut bruti alicujus; aut nullius potius: velut enim animam careamus, ad hoc illam tantum gerimus, ut perdamus.

Sic tibi salutis, quantocunque pretio servanda constans & immobile propositum. Quicumque tuam periclitabitur constantiam, tu responde, quod Principi cuidam, injustum ab eo quidpiam roganti, Benedictus XII. P. M. renuntiari jussit; duas animas si haberem, ultero Principi unam, & libenter darem: perdere, quam solam habeo, nec licet, nec lubet.

Unum est necessarium. Joan. 10.

Ubi salutis damnum est, illic utique jam lucrum nullum est. Bocherius.

XII. D I E S.

De conversione ad DEUM minimè differenda.

I. **L**entiùs ad DEUM regredior, velut ejus manum finitumque refugium metuam. Usque ad rationem malum est, DEI esse: ad id probro um vitæ probrosæ finem honestum imponere? An potest bonitas infinitum amabilis & pulchra, fortasse amari nimium? Cras, inquis: certo cras finem turpitudini meæ faciam. Quidni potius hodie? cur non modò? An fortè cras minore cum sensu rumpentur, aut spontè solventur vincula tua, quibus irretitus es? aut dociliorem bonæ fugis cras habebis animum?

Neuti-

Nētiquam sanè. Idipsum, quod enervat absumitque omnia, tempus infigit altiùs, & corroborat vitiorum habitus: nec res alia morbos adedò curationis expertes facit, uti remediorum procrastinatio.

II. Quæ, malum! nos sistit temora, quò minùs sequamur DEUM magnis ad pœnitentiam vocibus provocantem? quid tandem nos terreat? Laboriosa est vitæ mutatio; quis neget, aut quis dissimulet? sed potest quicquam Christiano difficile esse, aut laboriosum, Christum colentj crucifixum, & Paradisum expectanti? si quid in hoc agone timere possumus, illud sanè timeamus, quòd Divinâ gratiâ tam segniter ac malè utamur.

III. Differam, ais, in futurum! futuri nempe es Diminus, & tuo id arbitrio volvitur? præstolatur, fateor, tuum reditum DEUS; hoc sacræ asserunt paginæ: sed tacent quamdiu; & quantum superest tibi temporis ad vivendum. Qui certum veniæ facit pœnitentem, certum crastini non facit peccatorem. Suppetet fortè conversioni tempus: at fortè non suppetet. Esse planè amentem oportet, qui fortuito momento salutem sempiternam committit.

Tecum ipse recole, quamdiu sit, ex quo suum (id est, teipsum) flagrantj DEO procrastinat reddere; & ad tot, quibus illi obstrictus es, debita rides, securèque dormis. Igitur nunc demum ad periculi, in quo jaces, formidabilem memoriam evigila, seriòque cohorresce.

Dixi, nunc capi. Psal. 76.

Nulla satis magna securitas, ubi periclitatur aeternitas. Greg.

XIII. D I E S.

De spernendis hominum judiciis.

I. **L**oquuntur, & garrunt homines. Sine sis, garriant, & in gratiam stultorum cave, ut velis desipere. At enim de te quos dabis sermones? dicent, te pluris DEUM, quàm homines facere: laudabunt tacite consilium tuum, etiam maximè dissoluti, & apud se omnino statuent, probè te resèque agere. Quantumcunq; verò obloquantur, quid interest, dummodo tu officio satisfacias, & DEO.

II. Quid hoc socordis & vilissimæ ignaviæ est, Evangelium erubescere? cùmque vulgò homines honori ducant, Principum gestare symbola & colores; Christi tesseram, & insignia occultare! & refugere Christi servum esse, dicique? abjectissimi quique opifices, arte suâ palmam gloriatur; & Christianismi pudet Christianos? Erubescet sanè Christus de iis coram Patre suo, quos Christi puduerit coram hominibus.

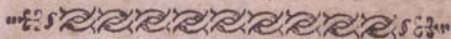
III. Heu! Num habet erubescendum aliquid adoranda Christi sanctitas? notaturne aliquo infamiae nævò, probumne est, ejus dictata & exempla sectari? An non potius propudiosum est, impudicè & impiè vivere? & tamen id tibi gloriosum putas: è contra probi hominis titulum tibi dedecori vertis? At enim ita res habet; (Quicquid deblatteret, & obganniat
pra-

pravum vulgus) honestissimi sunt inter homines, & ingenii supra omnes eximie nobilis, quicumque DEO fideliozem dant operam, & animosiùs apertiusque illi sua obsequia palam profitentur.

Interrogo ego te, tuque ipse temet interroga, num te illud inane mundi simulacrum (Rumor) interdum terreat? & ab hominis Christiani officiis te possit avertere?

Non erubescio Evangelium. Rom. I.

Quid times fronti tuæ, quam signo crucis armasti? Aug.

XIV. D I E S.

De usu Divinae gratia.

I. **N**ullum nobis, etiam primæ gratiæ minimum momentum, confertur à DEO, nisi Christi emptum sanguine, ejusque in cruce morientis precibus, ab æterno Patre uobis impetratum. Qui bonam cogitationem, quam sibi sentit colitus immitte, nullo à profanis discrimine negligit; qui instinctus præfocat vitæ melioris; Christi JESU proculcat Sangviem, & mortis ejus fructum evacuat.

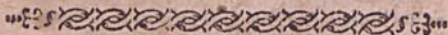
II. Multis gravibusque nominibus obstricti DEO tenemur gratiæ causâ: non ejus solum, quam nobis tribuit; sed illius etiam, quam destinaverat tribuere, si nactus esset non refractarios, nec socordes illius trapezitas. Scilicet tametsi Solis radiis fenestras occludamus, nihilominus ipsi debitores sumus lucis illius, quam ultro à nobis excludimus.

III. Viginti fortassis anni sunt, ex quo urgeris à DEO interius ad ea capeſſenda, quæ etiam nunc omittis, & reſugis. Siccine autem decet, tamdiu in ſchola ſalutis Spiritum Sancti, audire docentem, ſolicitantem, arguentem, minantem; & fruſtra, nullo fruſtu, nullo emolumento audire? Meminerimus, DEUM creditorem eſſe, qui ab omnibus credita exigit talenta. Quodſi non extemplò ſatisfacimus ſolutionem ſagitantem, grandi nos ſœnori obligat, & in immenſum paulatim excrescenti. Denique certa gratiæ, quam tibi largiri velit, & peccatorum, quæ indulgenter permittere, meſura in cœlo fixa eſt: cujus ubi metam attingeris, DEUM à te avertis, nunquam rediturum.

Agnosce & dilauda DEI in collatis tibi tot, ac tam magnis gratiæ talentis munificentiam: quòdque eandem infideliter uſurpaveris, veniam roga: time, ne ſi poſthac perges te illi immorigerum præbere, te in perpetuum deſerat.

Cui multum datum eſt, multum queretur ab eo. Luc. 12.

Gratiam ſequitur iudicium. Baſil.

XV. D I E S.

De uſu temporis.

I. **I**Nter vitæ huius miſerias non modiocri ſletu lugenda eſt jaſtura temporis. Curtum eſt ac breve hoc ævi, quod vivimus; pretioſa ſunt illius momenta: & tamen id ita vivimus, velut nunquam morituri: ita traducimus, tanquam ad otium in eo poſiti. II,

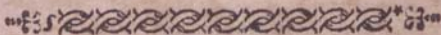
II. Heu ! si cupiam damnatorum vel punctum illius temporis , quod nunc dilapido tam misere , & perdo , DEUS indulgeat , quos non inferos , & ignes ille extingveret ? Nullum vitæ momentum est , cui non in promptu sit felicitatis beatæ , si volo , lucrum. Cur ergo , quando nullum omittimus in vita ditescendi , aut voluptatis confectandæ articulum ; cur inquã , ad occasiones parandæ augendæq; salutis assiduas , agrè interdum oculos advertimus ?

III. Non est dies ille optimus , & sumè faustus , quo tua negotia & lucra quàm prosperè promovisti ; sed quo merita tua , tuæque apud DEUM gratiæ censum auxisti. Sic igitur age ac vive , ut quocunque te puncto temporis quis roget , quid agas ? possis veraciter dicere : DEO ac saluti meæ vivo , ac laboro.

Renova conceptum DEO placendi propositum : idque pro certissimo habe , quicquid temporis extra salutis negotium insumis , tibi perire.

Nemini DEUS dedit spatium peccandi.
Eccl. 15.

Vacat tibi , ut Philosophus sis ; non vacat , ut Christianus sis ? Paulin.

XVI. D I E S.

De Sacramentorum usu.

1. Sacramenta , sunt ductus antei , quibus influit in nos cum Christi meritis , Christi Sanguis : Fontes sunt felicitatis nostræ primarij. Sed ea dum perperam usurpamus , Christi

meritis injuriam facimus, & salutis viam nobis præcludimus.

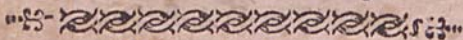
II. Iis porro utuntur perperam, qui dum ad illa pravè animo affecti veniunt, omnem eorum vim elidunt, & mortem ex iis pro vita referunt. Quanta hinc nobis metuendi causa; ubi ex tot confessionibus tam parvus emendationis fructus; ab iterato tam sæpè divino Epulo, trivialis vitæ, & solutioris extat continuatio? Christianus illo vel semel ritè pastus, martyrio ferendo par est: nunc tu tete introspecte.

III. Quod in accessu ad vitalem mensam potissimum terrere te debet, est illa Pauli vox: Si absque serio admissorum dolore accedimus, iudicium nos, & mortem manducare, nostramque nobis damnationem quodammodo incorporare. Quas igitur pœnas Christi Corpus, tam crebro sacrilegâ manducatione violatum, à nobis reposcet?

Observa singillatim, quid præcipuè delinquas confitendo, & communicando: illudque pie sapientisque animæ exemplum emulare, quæ nunquam divina adibat mysteria, nisi velut tunc postremum actura, quod agebat.

Probet autem seipsum homo. I. Cor. 15.

Pœnitentibus dico, quid prodest, quia humiliamini, si non mutamini? Aug.

XVII. D I E S.

De adorabili Missæ Sacrificio.

1. **M**issa, peracti semel in Cruce Sacrificii quotidiana instauratio est. Quod olim munde-

de-

do spectaculum Calvarie theatrum dedit, idem nostris in templis perpetuò editur. Nihil potes DEO facere gratius, quàm si tanti Sacrificii majestatem præsens venereris. Quod ut christianè facias, iunge animi sensum cum sacrificante; & cum illo unà, æterno Patri Filium ejus sacrifica: aut Christi potiùs Cordi mitissimo cor tuum insere, ac DEO simul utrùmque offer, & incende.

II. Juges sunt, quibus DEI iram prostramus, offensæ nostræ; neque suppliciiis atrocissimis inferiores: egemus proinde gratiã; ast unde nunc inopiæ nostræ, nisi ex Filii ejus perpeffionibus subsidium petemus, quò accensam illius contra nos iracundiam mitigemus? Nulla Sanctorum pœnitentium austeritas, nulla Martyrum tormenta, nullæ hujus mundi ærumnæ possunt eorum nominum, quæ apud DEUM contraximus, vel minimum apicem delere, nisi Sacrificio Crucis jungantur, & meritis, quæ per Sacrificium Missæ nobis applicantur, nostraque in jura transeunt.

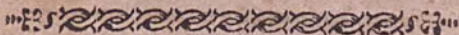
III. Non sanè toleraret DEUS, ubique terrarum tot ac tam immanibus sceleribus se offendi, nisi similiter ubique Filii sui Sangvine placare se videret, tam charæ aspectus victimæ excutit irato tela de manibus. Si nostra magnis vocibus vindictam expostulant crimina, majori clamore JESU Christi Sangvis misericordiam extorquet. Adoremus ergo victimam nostram Christum; adeamus sæpius ad ejus aras, nostraque illic provoluti obsequia ei reddamus. Quantum id ipsius juxtã, ac nostrum esse dede-

cus oportet, quòd tam sæpè solitarius vacuis in templis relinquitur, quando interim aulae Principum saluatoribus stipantur?

Legem hanc tibi firmam indico, audiendi quotidie Sacri; sed eâ, quæ debetur tanto Sacrificio, reverentiâ, ac metu: ad hoc finge te in Calvarium montem scandens, Christi pro te morientis spectatorem futurum.

In omni loco sacrificatur, & offertur nomini meo oblatio munda. Malach. I.

Tunc verè Christus pro nobis hostia erit DEO, cum nosmetipsos hostiam fecerimus. Gr.

XVII. D I E S.

De Eleemosyna.

I. **Q**uamtu[m] debemus Christo JESU, qui substitutis suo loco egenis, potestatem nobis tribuit, bene de se, ac liberaliter merendi? In Eucharistiæ Venerabili Sacramento manens Christus, nostras expectat, & excipit adorationes, suisque se in pabulum præbet: in pauperibus manens, suorum opperitur ac movet commiserationem, jubetque ab iis se juvari, & pasci. Ah! si hoc illi negas, infelix anime! Projicis cani tuo famelico panem; esurienti Christo negas? ô te iniquum & barbarum!

II. Quod viris datur principibus, & magnis, ut plurimum perditur: at verò redit semper grandi cum sænore, quod DEO datur; etiam aquæ scyphus. Mille familias opulentas alea,

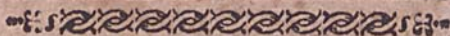
comessatio, & luxus everterunt; ne unam quidem misericordia in egentes vel debilitavit, vel succidit. Ars est arcana, & indubitata faciendæ rei, beneficentia in egenos.

III. Ex beneficentiæ huius mensura & modo, de cujusque mortalium sorte ancipiti (morte, aut vita sempiterna) ultimum decernet, pronuntiabitque iudicium. Quid illic tot divites epulones dicent? quâ depulsione objecta à pauperibus resellent? Quid Christi sententiæ opponent, duritiem pectoris saxeam exprobranti? *Ite maledicti in ignem æternum? esurivi, panem mihi negastis; nudus fui, veste nuditatem meam non operustis, &c.* Durities cordis in pauperem præiudicium est damnandi: pignus salutis, vera piæque commiseratio. Nobis enim quid possit Iudex objicere, nostris vestibus tectus, pane nostro refectus & vegetus, pecuniâ nostrâ & necessariis instructus? Nihil à supremo timendum nobis est tribunali, si causæ patronos habuerimus pauperes.

Perpende igitur, qualem te exhibere sis solitus pauperi? an ut ipsimet Christo? an ut legitimo creditori, cui ex animo cupias satisfactum?

Fœneratur Domino, qui miseretur pauperis. Prov. 19.

Date omnibus: nè forte, cui non dederis, ipse sis. Christus. Aug.

XIX. D I E S.

De exempli officio.

V. **P**Lures egit in ruinam exempli pravitas, quàm proborum sanctimoniam ad frugem bonam perduxit. Si nobis nunc paterent inferri, ex tot millibus damnatorum vix unum inveniremus, qui non vociferaretur fremens: illius cujusdam exemplo perii. Prò, quanta culpæ immanitas hìc subest? quanta pœnarum? Qui diligere jubemur inimicos; infontibus, & mali de nobis nihil commeritis, ut quid tantum malorum inferimus? cujus fuit infelicitas tam cruenta, ut animis perderet Christi Sanguine redemptas? quid non illi sævum, & impiabile timendum? vel quæ possit nobis restare ad DEUM fiducia, postquam illi animarum prædam, tam ærumnoso, tantòque partam pretio, ahripuimus?

II Vos ego alloquor, parentes; qui exemplis parùm Christianis, viam filiis vestris præitis ad inferos. Præstabat illos nunquam ex vobis nasci; nec vos illis auctores vitæ fuisse, utpote morti per vos auctorandis, & quidem perpetuæ. Quid iis dicturi, & repensuri estis cùm suæ beatitudinis patrimonium à vobis reposcent?

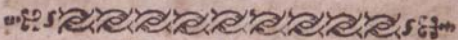
III, Hortanti morem geramus Apostolo: Christum induamur; illius spiritu agamur; moveamur ductu; splendeamus virtutum dotibus: ut, quisquis in nos aspectum conjecerit, Christi per nos meminerit. Non minus ad proximorum salutem conferet castigatæ vitæ spectata-

Èata integritas, quàm dissolutæ improbitas contulerit ad damnationem.

Adverte animum, quam teneas vivendi rationem: num re quâpiam innoctia aliena offensionis sis: & pete à DEO criminum veniam, quorum aliis ansam præbuisi. An tam levis nobis est propriorum peccatorum sarcina, ut premi velimus etiam alienis?

Væ homini, per quem scandalum venit!
Matth. 8.

Pro tantis reus quisque est, quantos traxerit ad reatum. Salvian.

XX. DIES.

De Tolerantia.

1. **N**on sumus ad hoc Christiani facti, ut divitiis fruamur, & voluptatibus. In proclivem hunc, & abjectum finem, neutiquam nobis opus Christianismo fuit: suo tantùm mundus nato ponderi, opinioni, & cupiditati fuerat permittendus. Christiani vita, detestatio est admissarum in DEUM offensarum, & perpetua violentæque de cupiditatibus victoria. Vel igitur diligenda nobis est Christi crux, vel fides ejuranda.

Quid enim docet nos Christi Evangelium? *Beati qui lugent, Væ vobis divitibus, qui nunc habetis consolationem vestram &c.* Et hoc quidem Spiritûs Sancti i ioma clarum videtur esse, omnibusque intelligi: revera tamen putari possit solis nunc Barbaris perspicuum: cuius instinctu ad martyria procurrunt Japones &

Canadenses Christiani : at verò ex Evangelii Europæi symbolo tantum non omnino excidit iste de perpetiendis adversis rebus articulus. Satin' certò nobis creditur felicitas in lacrymis sita? infelicitas in opulentia & voluptatibus? & tamen hoc effatum religionis nostræ, eâdem tenendum est, neque minùs certâ persuasione, quàm Augustissimæ Trinitatis, & incorporati DEI Mysterium.

III. *Oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam* : Nemo beatorum nisi hâc viâ in cælum evasit, quod his, & Christo tantum stetit, hoc nempe per inertiam ac desidiam nobis obventurum putamus? Crux est Electorum fors, & character : qui nullam ejus habet, nec habere sustinet partem, reprobi notâ inustum se noverit. Neceßariò enim aut hic, aut illic adversa nobis ferenda sunt.

Adora Christum de Cruce pendentem? ardentèrque roga, ut te in partem aliquam sue crucis admittat; unde pariter in gloria sue societatem admittaris.

Qui non bajulat crucem suam, & venit post me, non est me dignus. Luc. 14.

Pudeat, sub spinoso capite, membrum fieri delicatum. Bern.

~~~~~

XXI. D I E S.

De conformatione voluntatis propriæ cum divine.

x. **S**ummum hominis bonum est, idem cum suo Conditorè velle. Hac una voluntate,
 ceu

ceu compendio, vera sanctitas continetur: aliunde sancti nomen & decus, ullus Sanctorum adeptus est, nisi privati arbitrii consensione cum divino, Quidquid præterea virtutum paraveris, nec solidè pius es, nec religiosus, si ista caveris.

II. Qui DEI nutibus ægrè acquiescit, DEI jura tacitè sibi usurpat. Optare enim, res alio cursu, quàm quo reguntur, agi, quid est aliud, quàm DEUM nec Dominum velle, nec Arbitrum pati? Nulli nos casus incurfant DEI injussu: prorsus autem iniquum est, ut nobis displiceat, quod Sapientiæ placuit infinitæ.

III. Quæcunque accidunt, à DEO disponuntur in utilitatem mortalium. Etsi ferrò jugulum meum petat, certus sum sum, ejus manum & ferrum, miti paternòque affectu regi. Quid igitur metuum ab amante? aut velle quid possum, nisi quod ipse vult? Absit ergo, ut deinceps de æstu quærar, aut frigore; de lite perditâ; de morbo, quo teneor. Omnia hæc naturam mutant, dum per DEI manus ad nos perveniunt: hæc enim viâ, transmittentis beneficentiam induunt. Vulgò quidem appellantur adversa, calamitates, miseriæ; revera autem sunt casus fortunati, & faventis cœli singularia munera, si ad providentiæ divinæ lucem, finesque spectentur.

Tuis ergo te libere arbitriis exue, ac DEUM precare, ut à te, ac de te fiat, quodcumque ipse voluerit.

Ita Pater, quia sic placitum fuit ante te.
Matth. 11.

Ille placet Deo, cui placet Deus, Aug. XXII.

XXII. D I E S.

De statuenda in DEO fiducia.

I. **V**Aletudinem Medico; Patrono litem; vitam quoque, si cæcus es, puero; imò canis ductui committis; tui verò curam DEO ægri, aut timidè permittes?

II. Ne formicas quidem & culices negligis providentiæ supremæ bonitas, ipso Orbe vastior: quomodo igitur, qui ad imaginem DEI conditus, ad beatitatem educatus, Christi Sanguine emptus est, se negligi posse metuat? Alit DEUS ignaros suæ legis & nominis populos; bonis suis cumulat sacrilegos divinitatis suæ contemptores? quid igitur Christianorum causâ non agat, à quibus amatur, & colitur?

III. Rationibus nostris haud paulò tutius, meliusque consulitur, si eas in manus DEI penitus resignemus quàm in nostras. Sinamus, ut ipse illas curet. Pater nobis simul est, & Mater: facit utriusque nominis maxima tenerritudo, ut iis incumbat quàm optimè promovendis. Suam nobis obstrinxit tutelam; promissa non fallit: priusque in nihilum terra, quàm ipse probos perire patiatur, suo auxilio, tutelæ que confisos.

Interrogetur hic, examineturque animus, num fiduciâ tantâ nitatur, quæ respondeat profusissimæ DEI bonitati, & infinitis Christi meritis.

DEUS meus es tu; in manibus tuis sortes meæ. Psal. 30

Projice te in DEUM: non se subtrahet, ut cadas. Aug.

XXIII. D I E S.

De Amore in DEUM.

I. **E**O usque nos dilexit DEUS, ut Filium suum unigenitum nobis daret, daturus omnino, si quid pretiosius habuisset. Potuitne majori pretio nostrum erga se amorem emere? Suum vel mediocris bonitas philtum, cur ametur, circumfert: infinita igitur, nullisque terminis circumscripta DEI summi Bonitas, & in nos profusissima Charitas, qui possit à me non amari? An esse amabilis desinit, quòd metâ careat amabilitatis?

II. Præcipit nobis sui amorem DEUS, an justo severius, & onerosius est hoc præceptum de pulehritudine diligenda, quæ infinitas habet illecebras, & amoris causas? Toto corde se amari præcipit: totas scilicet cordis exigui angustias DEO immenso dare, nimium quis putet? Totum qui dicit, nihil excipit: nisi totum dederò, nihil dedi.

III. Si quis statui æternitati finis ac meta posset, ne ipsis quidem inferorum pœnis (vel ipso fatente diabolo) malè & carò emeretur facultas & gratia DEUM amandi: felicemque se quisvis damnatorum censeret, si post cruciatus sæculorum innumerabilium, obtineret DEI saltem semel amandi potestatem. Et ecce, nunc in manu mea est, & labore propè nullo id assequi. Hoc si nolo, dum possum, malum mihi volo ipso inferno pestilentius.

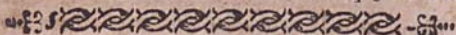
Omnem itaque, præter DEI unius, amorem

rem abnega; omnibus nuntium remitte: & quantâ vi potes, animum adige, ut præ omnibus DEUM amet.

Si charitatem non habuero, nihil sum.
1. Cor. 23.

Si amare pigebat, redamare non pigeat. Au.

XXIV. D I E S.

De Amore in Christum JESUM.

I. **T**Am caro nihil unquã emptum est, ùthominis anima: ejus pretium fuit DEUS. Cùm eritus fueram inferos; poscebat dæmon, poscebant universa vindictam, cui me crimina obnoxium fecerant. Spretis eorum justis clamoribus, JESUS ad unam attendit mitissimi pectoris sui vocem, misericordiam pro me postulantis, & veniam. Misertus mei est; & hanc mihi toto, quantus erat, Sanguine redemit. Esto, DEI non solem Creatoris, & nullo ad ipsum jure pertinerem; Salvatoris tamen DEI castrense peculium, & possessio sum. Itaque pro salute saltem restaurata animam gratum, beneficiiq; memorem ei debeo, si minus vitam illi valeo pro vita rependere. Quis tantopere amanti, amorem negare mutuum, sine barbaro & execrabili pectore valeat?

II. Cani nudum os, mihi que inutile, de mensa meæ analesis projicio: rependit mihi ille escam, licet exsuccam, amore, blanditiis, fidei custodia: Congerit in me dona sua Christus, Sanguinem, merita, thesauros pretio emptos inestimabili; & tamen ecce sto immo-

|bi-

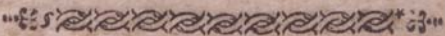
Bilis, ac saxo durior. Disce, ô ingratum caput, & naturæ abortivum, ex tua bestia, aliquam saltem officii tui partem: magister tibi, & iudex sit canis tuus. Nisi ejus exemplo discis sapere, profectò ipsis bestiis peiores, atque immanior.

III. Animum gerimus in amicos tam tenerū, & sensum ad illorum beneficia tam memorem: num solius JESU Christi amorem munificum & immensum, duritie pectoris plus quàm barbarâ pensamus? Et tamen quis illorum pro nobis in crucem suffixus est?

Christi JESU amorem à Christo flagita. Nisi per illum obtineri non potest.

Si quis non amat Christum JESUM, sit anathema. I. Cor. 16.

Si totum me debeo pro factò, quid addam pro refectò, & hòc modò refectò? Bern.

XXV. D I E S.

De Amore in Proximos.

I. **F**alsò sibi de amore in DEUM blanditur, qui fratrem non amat: frustra est quicquid boni agit; seque ipsemet fallit, si fratrem non diligit. Execratur quoque martyrium DEUS, si destituitur charitate.

II. *Hoc est, inquit JESUS, præceptum meum, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos. Joan. 15.* Ponamus, hominibus nihil inesse amabile? at hoc solum, quòd illos Christus amare dignatus est, parùmne sufficit, ut eos intimè diligam? Nimio pere delicatus sum oportet, &

moros

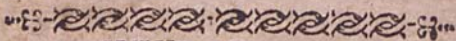
morosioris fastidij, si mihi non sapit, quod Chtilto sapuit; & quod ille plus quàm seipsum adamavit.

III. Profectò nondum Christi amore illos amplector, quorum causâ nolo vitam libenter, ac bona perdere. Rarum quidem est inter Christianos, fateor, hoc decus tam arduæ, & exquisitæ pietatis: est tamen & Christi proprium, & Christianis omnibus imperatum.

Sensus igitur concipe, ac fove teneros, incensi erga illos amoris, quos tantâ suâ charitate dignos reputavit Christus: & hoc tibi constanter fortiterque impera, ne re ulla proximum unquam ledas.

Qui diligit proximum, legem implevit.
Roman. 13.

Dilectio sola discernit inter filios DEI, & filios diaboli. Aug.

XXVI. D I E S.

De inimicis diligendis.

1. **C**hristianismo tam altè est inlita lex sancti in omnes amoris, ut ne hostes excludi à se patjatur. Hanc nobis Christus posuit inviolabilem: hanc exemplo, & factis præivit. Jube DEUS; & durum censemus jubentis imperium? Mortem suam DEUS carnificibus condonat; nos ne levem quidem fratribus offensivunculam remitemus?

II, Nullus veniæ locus est, veniam hostibus neganti. De nostro exemplo, quod agat, DEUS sumit: prout inimico parcimus, ita Christus

stus nobis Christianus vindictam appetens, quoties precationem Dominicam recitat, toties quasi ex pacto, iram Numinis, ultricemque ejus manū in sui ipsius caput armat provocatque. Aut ergo positis inimicitiis parendū nobis est præcepto Dñi (*diligite inimicos vestros*) aut salutē renunciandum, si obstinatē eos odisse, & pro pace infidias illis struere ad nos ubi ubi vindicandos, fixum animo habuerimus.

III. Christianorum par mutuo sibi infensum, videtur religiones sectari contrarias. Quo pacto enim, qui ferre aspectus mutuos non possunt, adoraturi sunt ad idem altare, sumpturi ex eadem mensa cibum, unum sibi svasuri, & expectaturi paradysum? Solos dæmones odisse licet: odcrunt se quoque invicem damnati: est enim illis hoc ad pœnam inflictum, ut se alternis, & junctis lacerent odiis. Proinde nullus est certius obventuræ damnationis argumentum, tenaci in hostes odio: isto enim imbutus scelere animus characterem fronti inustum gerit, quo dignoscitur inferni esse mancipium.

Tete nunc ipse explora penitus corā Christo de cruce pendente: & si quid in te à fraterno amore alienum, aut frigidum senties, id hausto è Christi vulneribus igne accendere, & absumere contende.

*Qui odit fratrem suum homicida est. 1. Jo. 1.
Vindicari vis Christianus? nondum vindicatus est Christus. Aug.*

13r 13r

XXVII. D I E S.

D

De

De Christi JESU imitatione.

I. Similitudinis Divinæ præpostero ambitu, primus homo se subsque perdidit. Ejus posteris nulla est ad salutem via alia, ut ambitu meliori, Christum DEI Filium æmulentur: qui mox ab Incarnatione sua speculum se nobis, & exemplar proposuit. Huic archetypo omnes assimilari necesse est: nam ipse Electorum est caput. At reproborum certissima nota est, ejus imaginem non referre.

II. Tam sollicitè mores ritúsque civitatis observantur, vestium peregrinitas præavidè excipitur; histrionum ludis & spectaculis fora & aræ aptantur; ad stentorea eorum theatra auribus, oculis, totis denique sensibus gregatim accurritur; ad Christi vitam, ejúsque regulas vix sunt, qui animum advertant. Ex Principis modo & moribus se fingunt aulici; Philosophorum non modò placita, sed vel naturales nævos discipuli quandòque sectati sunt: ego num seriam debitámque curam ad Filii DEI, virtutúmque ipsius imitationem hucusque unquã adhibui? an non erubescere debeo, me pedem hæctenus vix movisse, ut eum sequerer! vah! quàm probrosum illi est, eum quidem nobis præcedere; sed qui eum comitetur, esse geminem?

III. Qua fronte adstabo supremo Judici, componenti me cum meo archetypo? vitam ejus cum mea? demissionem ejus cum meo fastu & supercilio; cum meo luxu & deliciis ipsius vulnera: mansuetudinem cum itacundia? &c. Male quis securam putat suam salutem eò solùm, quia

quia Christianum se profitetur : gloriosa quidem hæc professio est, illustre nomen, si mores nomini, professioni vita congruat. Verum, Christianus, & tamen Christianismi expertus; è Christi fonte lotus, & tamen diaboli servus; sub vexillum Crucis conscriptus, & tamen mundo carnique militans, quale monstrum est, prò DEUS! quàmque horribile! Aut igitur baptismi eradendus nobis character est, & professio abdicanda Christiani nominis; aut è Christi tandem regula & amussi vivendum. Nihil enim est aliud vita Christiani, quàm imitatio vitæ Christi.

Vide, num hujus vitæ colorem geras, & lineamenta; num in omni tua agendi ratione, Christi discipulum referas.

Magister, sequar te, quocunque ieris. Matthæi 8.

Sine causa sum Christianus, si Christum non sequor. Bern.

✠ ————— ✠
XXVIII. D I E S.

De peculiari erga Deiparam pietate.

I. **C**OR mihi quis ab imis revellat præcordiis, si est erga MARIAM frigidum! DEI Matrem quisquis non amat, nec vitam docere, nec amare quidquam posse, aut à quoquam amari dignus est. Nihil potest post DEUM excellentius cogitari, amabilius nihil, aut mihi magis beneficium, quàm MARIA. Quantum ergo illi æstimationis, amoris, cultûs, & fiduciæ non debeo,

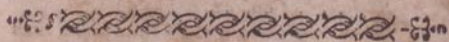
II. Si (quod DEUS avertat) mea omnia in auras evanescant religionis officia; hoc saltem unum tenebo, dum vita suppetet, nempe cultum hujus Virginis: & quibuscunque me malis, sceleribusque involvero, gratiam tamen ab illo exitiabili criminum gurgite emergendi, & ad DEUM revertendi, ab illa sperabo, & petam. Mergar licet inferis collo tenus, inde cœli Reginam in opem vocabo; miserationi ejus integrè me committam: nemo enim potest inter MARIÆ brachia perire.

III. Ad ejus tribunal rei quantumvis insignes provocant: omnesque suas, licet conclamati eventus causas, ad eam referunt. Ubi iratum habemus DEUM, securè ad ipsius Matrem appellatur. Nam gloria ejus est, bene miseris facere: parsque illius in cœlo majestatis, peccatores jam perire obstinatos, ad Filii gratiam revocare. Hunc si animum gerit erga scelerosos, qualem geret ad fideles servos? Et possit videlicet Parens mea optima, & Mater misericors, adduci ad signandum damnationis meæ decretorium syngraphum? Bonitatem illius, plus mille septingentis annis in jugi possessione & usu fructu tenuimus; præscriptione utique irrefragabili: quis credat, eam nunc primum Juri nostro obnuntiaturam? aut spes nostras decepturam? Peccare in illam non possumus gravius, & in nos ipsos damnosius, quàm si ejus diffusi clementiæ, à poscendo ejus auxilio abstineamus. Ubi à MARIÆ cultu desiero, ibi ædum de me in perpetuum reputabo.

Nostra ergo illi obsequia instauramus, pro-
flamurq; animo. De-

Dominare nostri tu, & Filius tuus. Jud. 8.

MARIA! ô nomen, sub quo nemini desperandum. Aug.

XXIX. D I E S.

De S. JOSEPHI cultu singulari.

I. SAncti Josephi plenum encomium verbis dnobus Spiritus Sanctus contexuit, dum *MARIÆ* Sponsam, Christi Patrem nominavit. Non viderur potuisse *DEI* magnificentia creatam animam sublimius tollere; nisi voluisset penitus *JESU*, & *MARIÆ* facere æqualem. Unum esse cum *DEI* Matre; & *DEI* Patris in terra vices gerere, apex est omnis dignitatis: ita ut ad majorem nemo possit evehi.

II. Cœlesti præest Josephus ærario; dispensat *DEI* opes. Utamur gratiâ, quâ pollet, si quid à *DEO* cupimus impetrare. Quæ nobis communis ordo Divinæ Providentiæ vix esse voluit sperabilia, ea Josephi patrocinio redduntur factu pronissima. Nihil ei negat Christus in cœlo, cui quondam esse voluit subditus in terra.

III. Auget nostram erga Sanctum Josephum venerationem, quòd ejus potentiam æquat pat bonitas. Ut Pater *DEI* Salvatoris, & Sponsus *Deiparæ*, Christianos omnes pro filiis habet. Quomodo ergo post tam assidua, & grata in Christum, & Matrem obsequia, potest iis ope sua deesse, quos tanto amore complectitur Mater; tanto emit pretio Filius?

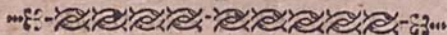
Secure ànimam in Sancti Josephi manibus deponere: & quotidie per ejus merita, sancturæ

à DEO finem tibi efflagita : quali ipse inter beatos JESU Filii, & MARIÆ Sponsæ complexus, expiravit.

Ite ad Joseph. Gen. 41.

Quàm potentiores sunt in caelis, qui tam potentes fuerunt in terris. Bern.

XXX. D I E S.

De peculiari cultu Sanctorum Angelorum.

I. CERTA, & communi persuasione tenet Ecclesia, mortalium quemlibet habere Angelum, suæ custodiæ deputatum. Quanta foret rustici gloria, si Rex illius tutelam, remque omnem Principi credidisset è Regio sanguine; & hoc illi munus expressio imperio demandasset? At quanta bonitas illarum mentium, tam pronis & alacribus studiiis capeffentium curam miserabilium homulorum, DEOQUE infensorum? Est certè comparatio nonnulla rustici cum Regio Principe; cum Angelo nulla.

II. Nunquam absunt nostro à latere Genii tutelares; nunquam à nobis oculos amovent: testes sunt omnium, quæ mente versamus, & foris agimus. Quem verò non cohibeat à perpetrando quopiam facinore, præsens atque intuens oculus viri honesti? Estne autem homo, quicumque ille sit, observantiâ dignus reverentiori, quàm Angelus.

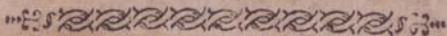
III. Dignitatis suæ propemodum obliti Beati Spiritus, totos se in nostras utilitates impendunt.

dunt. Quid enim non fatagunt nostri causâ ? Prælucent nobis suo ductu ; suis nostrisque precibus DEUM pro nobis fatigant ; consolantur nos in adversis ; tentatos corroborant ; defendunt ab hostibus ; continuâ nos adhortatione ad mutandam in melius vitam , DEÛque amorem sollicitant : sæpè in ipso scelerum æstu ac furore , officii admonent : interdum ipsimet , etiam pœnâ castigant salutari ; nulli demum sedulitati parcunt , ut nostræ consulant salutis ; quod illis negotium præcipuè cordi est. Hos ergo si non præcipuâ diligimus , observamus , veneramurque pietate , indigni profectò illorum tutelâ , patiociniô , & curâ sumus.

Custodis tui præsidium crebrius implora : idque præ omnibus ab eo flagita , ut in occasionibus peccandi , præsens tibi adsit auxiliator ; ac præcipuè in postremo mortis articulo.

Angelis suis mandavit de te , ut custodiant te in omnibus viis tuis. Psal. 90.

In quovis diversorio , in quovis angulo Angelo tuo reverentiam habe. Bern.

XXXI. D I E S.

De ardore Divini obsequii.

1. **T**anto saltem studio rem DEI curemus , quanto ille rem nostram : & quanto ipse in salutem nostram ardore , tanto in eandem nos cum illo incumbamus. Hoc unum agit extra se ; nihil præterea ; scilicet ut animi nostri absolvat sanctitatem. Huc omnes paterni pectoris curas ac desideria , huc providentiæ

totius consilia, huc decreta refert misericordiae, & clementiae in fontes profusionem. Quantum hinc par est animo pudorem offundi, DEUM vicissim frigidius amanti?

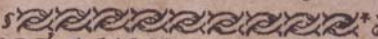
II. Si DEUM ex nobis, nostraque inertia metimur, nostris videbitur indignus esse obsequiis; iisque condigno praemio pensandis aut impar, aut nimio tenax & avarus. Quod enim aliud de Domino illo feratur iudicium, cui famuli pigram exhibent operam ac servitutem? Deducoramus profecto DEUM, ejusque servitutem & praemia, cum ejus imperatis ignavam aurem manumque praestamus. At enim *Maledictus, qui opus DEI negligenter facit.*

III. Pluris est, quidquid etiam perleve DEI causam vel toleratur, vel avertitur, quam quod omnes unquam Heroës saeculi patriarunt. Si est tam acer ad gloriam stimulus, vanitas, quantum esse debet Aeternitas? Qui suas navant daemoni operas, nulli parcunt sudori, repulsam offenduntur nullam, nihil exoptulant, queruntur nihil. Estne Christi conditio quam daemoneis pejor? & deterior inferis paradus? Age ergo sit mihi deinceps pro schola Tartarus: Et tantopere DEUM amem, quanto illum odere damnati: tantam illi fide, nisique serviam, quantam mundo servitur & daemonei. Potestne ista servitutis Divinae mensura, videri supra modum debitum extendi?

Vide, quam teneas in cursu Divini obsequii rationem. Attende, in quibus potissimum torpeas & langvescas: ac stude sic illa deinceps emendare, ut non sint Domino, cui servis, indigna.

Spiritu ferventes, Dño servientes. Rom. 12.

Quales impetus habebas ad mundum, tales habeas ad mundi Artificem. Aug.

...f s ...
DICTIONA COELESTIS
PHILOSOPHIÆ.

Quidquid agis præter salutis negotium, amissum puta.

Unum est, quod agas, necessarium: nempe quod **MARIA** elegit; quod à te non auferetur; quo beata efficitur anima.

Duo sunt fines hominis; bonus, & malus; bonorum, & malorum. In alterutro esse necesse est: medium non datur. Ut in bono sis, à malo cave.

Si quem odisse hostem vis, te oderis: nullum isto salubrius odium; nullus tibi te hostis peior est.

Si te rectè amare cupis, odisse incipe. Nam qui amat animam suam, perdet eam: & qui perdiderit illam, in vitam æternam custodit eam.

Christus per omnia assimilatus est tibi: cura, ut tu vicissim illi te assimiles.

Hæc summa hominis gloria est, **DEUM** sequi: hæc summa opulentia, **DEUM** sibi debitorem facere.

Quid tibi in mundo quæres, qui mundo major es?

Quidquid **DEO** in te displicet, sine mora auferendum puta.

Omnia tua vis bona habere, inter tot bona, cave, ne tu solus malus sis. Ante omnia verò te oportet bonum velis.

Quid hominem times? solus **DEUS** esse timor noster, & amor debet.

DE-

DEUS ubique, & auris est, & oculus.

Omnia uti DEUS vult, tu quoque velis; velle meliùs non potes: nec à summè bono venire malum potest.

Spera semper in Deo, qui & juvare vult, quia bonus; & scit, quia sapiens; & valet, quia omnipotens.

Si terram diligis, terra es: si temporalia, transibis cum tempore: si DEUM, (propè dixerim) DEUS es.

Momento stat æternitas: momento lucrificari, aut perdi potest.

Nulla est jactura, quæ reparari non possit; etiam gratiæ: sola temporis damna recuperari non possunt, quo tamen nihil est pretiosius: nam à tempore æternitas pendet.

Unum momentum semper nos habere sollicitos debet; mortis scilicet bonæ. Sed hoc à vita dependet bona. Mori enim malè nequit, qui vixit bene: sed vix potest mori bene, qui vixerit malè.

Æternitati thesauriza & cælo: quidquid aliud opum collegeris, nihil tecum hinc auferes.

Divitias Veritas dixit spinas esse: ne te pungant, nolito cor apponere.

Mundus & caro vocant te, & sequeris: vocat te Veritas, & non sequeris? ausculta Veritati, ut non audias vanitatem.

Uti malum nullum pœnâ vacat, ita bonum nullum mercede carebit: cur ergo laborare non satagis?

Quid homini servis, DEO non servis? nempe aliis prodesse vis, nocere tibi,

Diligendi proximi mensuram ex te cape : quæ vultis ut faciant vobis homines , & vos facite illis.

Nihil amore est pretiosius , quo cœlum emittur : summa ergo prodigalitas , aut vana amare , aut noxia.

Frustra quæris , quodnam horum majus sit , abstinere , an sustinere ; quando utrumque homini est necessarium.

Nolo , DEUM timeas , si amare potes : ut autem amare discas , time.

Mundum times ; ô vanam formidinem ! DEUM non times ; ô grandem vesaniam !

Quid tibi cupis in sæculo , qui major es mundo ? Ideo nihil tibi satis est , quia cùm omnia minuta sint , solus animus tuus est vastissimus , & ipsius DEI capax.

Noli velle dividere cor tuum , quasi DEO partem , & mundo daturus . Non potes duobus Dominis servire : nec legitima hæc est partitio , ubi DEUS vult toto corde , totisque viribus diligi.

A P P R O B A T I O .

NOs infra scripti Soc. JESU Theologi , libellum vidimus , cui titulus est : *Christianarum Cogitationum mensruus circulus* , ex Gallico Parisiis edito , à quodam è Soc. nostra Latinè redditum : nihilque in eo notavimus , quod non eximie cum fide , bonis moribus , & pietate solida consentiret. Lugduni. 5. Mart. 1671.

CAROLUS Du LIEU.

PETRUS VIOLETT, è S. J.

I N D E X
C A P I T U M,
S E U D I E R U M.
I. D I E S.

	<i>pag. 1.</i>
D E Fidei doctrina,	2.
II. De Fine hominis,	3.
III. De morte	5.
IV. De Judicio ultimo.	6.
V. De Paradiso.	7.
VI. De Inferno.	8.
VII. De aternis illius pœnis.	10.
VIII. De presentia Dei.	11.
IX. De diffidentia sui.	12.
X. De horrore peccati.	13.
XI. De cura salutis propriæ.	15.
XII. De conversione sui festinanda	17.
XIII. De spernentis vulgi iudiciis.	18.
XIV. De legitimo usu divinæ gratiæ	19.
XV. De usu temporis.	20.
XVI. De Sacramentorum usu.	21.
XVII. De Sacrificio Missæ.	22.
XVIII. De Eleemosyna.	25.
XIX. De malo & bono exemplo.	26.
XX. De tolerantia adversorum.	27.
XXI. De consensu hum. volunt. cū Div.	29.
XXII. De fiducia in Deo habenda.	30.
XXIII. De Amore in Deum,	31.
XXIV. De Amore in Christum,	32.
XXV. De Amore erga proximum.	33.
XXVI. De Amore adversus inimicos.	35.
XXVII. De Imitatione JESU Christi,	36.
XXVIII. De cultu Deiparæ,	38.
XXIX. De cultu S. Josephi.	39.
XXX. De cultu SS. Angelorum.	40.
XXXI. De sermone divini obsequii	

FACILE CERTUMQUE
PRÆSIDIUM

ADVERSUS
OMNE PECCATUM,
ET STIMULUS AD OMNEM
VIRTUTEM.

MEMORIA NOVISSIMORUM.

MEMORARE NOVISSIMA TUA,
ET IN ÆTERNUM NON PECCABIS.

Eccli. 7. v. 40.

P R A X I S:

PER MODUM BREVIS ROSARII

*Quod dictam Sententiam, & pra-
fata tantum quinque Verba
complectitur.*

Dic ad Crucem:

*Memorare Novissima tua, & in aeter-
num non peccabis.*

Dic ad singula majora grana:

O Æternitas! O Æternitas! O Æternitas!

Dic ad singula minora grana:

O Mors! O Judicium! O Inferi! O Calum!

Dic in reditu ad Crucem:

*Memorare Novissima tua, & in aeter-
num non peccabis.*

NOTABILIA.

I.

EN *Facile Præsidium.* Paucis enim verbis constat. Si quis fortè non fert humi cubationes, jejunia, cilicia, aliàsque asperitates; saltem pro inferorum incendiis evadendis, Cœlòque potiundo, ne tantillum detrectet. Si otium eidem desit; unam licèt, alteràmve de eadem attentus evolvat.

2. Divinitus *certum est* nam è Cœlo datur, cum emphasi magna, per Spiritum Sanct. promissio victoriæ certæ: nimirum *In ÆTERNUM non peccabis.* Unde ut illo quàm frequentissimè utamur, per Siracidem nos idem hortatur, dicens: *In omnibus operibus tuis, memorare novissima tua, &c.*

3. Etiam humanitus *certum est*, tam speculativè, quàm practicè. Speculativè quidem; quia, ut pravæ cogitationes phantasiam plerumque afficiunt; sic crebra illius præsidii usurpatio facultatem imaginatricem invadit; & quidem omnino potenter, ob potentissimum, si uspiam argumentum. Cæterum ex Philosophia constat actus, præsertim frequentatos relinquere sui vestigium, specièsque rememorativas, ipsam voluntatem inclinantes. Audi, & practica.

4. Ingens etiam vis roboris ejus per *certam* experientiam deprehensa est, in personis utriusque sexûs, & omnis ætatis, nominatim in retundendis carnis insultibus. Fuère juvenes qui in profundum peccatorum venerant, annisque

Hæc *Memoria Novissimorum* quinduplici ut minimū, lingvâ prodiit, multisque ob argumenti fructum, communicata Provinciis. Fuit, qui decem millia exemplarium sibi unius idiomatis transmitti curavit; iisdemq; utiliter distributis, alia decem millia sibi poposcerit.

Ut porro per omnes oras, partēsque terrarum res eadem spargeretur, oblata est opportunè Patribus Societ. JESU *Romæ* ex orbe toto congregatis, & admodum gratanter accepta. Ut tandem omnes D. UM ament, *Metuant eum omnes fines terræ.* Psal. 66.

Præsidium prædictum sequentibus illustratur historiis.

.I MORTEM MEMORARE,
Et Vanitati vale-dices.

Putredini dixi, *Pater meus es: Mater mea, & soror mea, vermibus.* Job. 17.

„ Nihil sic homines revocat à peccato, quē-
„ admodum imminentis *Mortis* cogitatio. *Aug.*
l. 2. de Gen. contra Manichæos.

Juvenula comptæ vanitati, omnīq; mundo muliebri addictissima, omnem legitimam pro peccatis satisfactionem repudiabat, quæ proponebatur ab eo, qui à confessionibus ipsi erat. Enim verò hanc tandem admisit, ut, quoties lavaret manus, toties tacitè sibi diceret *hæc caro exedetur à vermibus.* Perfecit id successū supra modum felici. Brevi siquidem pristina levitate proscripta, constantem animū ad serias virtutes adjecit. *P. Conton. Conc. de Morte.*

II. JUDICIUM MEMORARE,
Et Sæculum fugies.

Non intres in Judicium cum servo tuo Do-
mine, quia non justificabitur in conspectu
tuo omnis vivens. Psal. 142.

„ Quid tam pavendum, quid tam plenum
„ anxietatis, & vehementissimæ sollicitudinis
„ excogitari potest? quàm judicandum aditare
„ illi tam terrifico tribunali, & incertam ad-
„ huc expectare sub tam districto Judice senten-
„ tiam? *Bern. serm. 2. super Beati qui habi-
tant &c.*

Doctor Parisiensis anno 1092. externa specie,
& hominum opinione, tam vitæ morumque
sanctimonia, quàm eruditione floruit; sed lon-
gè aliud edocuit DEUS, ipsiusmet ore defuncti,
qui ad illas in templo canentium voces, *Re-
sponde mihi &c.* excusò seretrò, audientibus
omnibus, clamavit, prius die: *Iusto DEI ju-
dicio accusatus sum.* Altera die, *Iusto DEI
judicio justificatus sum.* Tertia die: *Iusto DEI
judicio condemnatus sum.* Omnes reddidit
hæc nova lectio Doctoris, vehementer attoni-
tos. Inter ceteros *Bruno* adolescens cum (ex
aliis ejusdem studii, & ætatis sodalibus in syl-
vas se abdidit, & Carthusiæ fundamenta jecit.
*Franc. Puteus in vita S. Brunonis apud Pe-
trum Thy.*

III. INFEROS MEMORARE,

Et præsens peccatum perhorresces.

Qui poterit habitare de vobis cum igne de-
vorante? *li. 33.* „ Gehennam timeo,
E 3 „ quip-

„ quippe interminatam ; horreo tartarum , ut
 „ cui nimium insit calor : paveo tenebras ,
 „ quoniam nihil admittunt lucis : formido pe-
 „ stiferum vermem , quoniam est perennis. *Cy-
 rill. in Orat. de exit. Anim-*

S. Martinianus severæ eremi cultor , cùm
 importunis sceminae illecebris ad libidinem ve-
 hementiùs incitaretur ; sepositis repentè calce-
 is , medium quem struxit ignem ingressus est ,
 tumque semi ustulatus clamavit : Quid est
Martiniane ? Flammam si potes hanc ferre , ac-
 cede ad hanc mulierem , quæ tibi *æterna* parat
 incendia. Hoc calore incensus , à flagitio isto
 abhorruit. *Surius in vita Febr. 13. ex Metaph.*

IV. COELUM MEMORARE,

Cor durum , & omnem obicem tolles.

Beatii qui habitant in domo tua Dñe. Ps. 83.
 „ Si consideramus , Fratres charissimi , quæ
 „ & quanta sunt , quæ nobis promittuntur in
 „ Cælis ; vilescunt animo omnia , quæ habentur
 „ in terris. *Greg. Hom. 37. in Evang.*

Vir magnus , clarusque doctrinâ *Monetus*
 nomine , duriore corde , & negligentiore vita ,
 aures divinis afflatibus ocludebat. Hinc *Re-
 ginaldum* Ecclesiasten divinum è cœtu S. Do-
 minici vehementer metuebat ; ideòque illius
 de industria sacros sermones , congressumque
 vitabat. Tamen in *S. Stephani* solemnitate ,
 ad illius concionem , sodalium importu-
 nitate pertractus ; primis statim verbis captus
 est , dum illam vocem exponeret : *Ecce video*
Cælos apertos. Ita siquidem ille differebat ,
 Nunc

Nunc quidem Cœli portas ad beatitatem pate-
re, sic ut quilibet ingredi possit: qui autem ne-
gligentes essent, DEOQUE cor suum clauderent,
illis vicissim Cœlos occludi, ut deinde intrare
non possint. Neque pluribus opus fuit: reper-
tæ cor durum posuit, vitæquæ Religiosæ deside-
rium concepit, à qua tam fuerat alienus: *Re-
ginaldum* à sua dictione adiit, mentem apernit,
etiamque etiam voto confirmavit. *Platus de bono
statûs Religi. l. 3. cap. 38.*

V. *ÆTERNITATEM MEMORARE,*
Neque pravis cogitationibus acquiesces.

*Bit homo in domum Æternitatis suæ. Eccles.
12.*

„ Quis exprimat quid sit *Æternitas*? Cogito
„ mille annos; cogito millies mille annos; co-
„ gito tot annorum millia, quot sunt in toto
„ tempore à condito mundo usque ad ejus con-
„ summationem; & de *Æternitate* nihil adhuc
„ habeo. *Adamus Sasbout. Hom. Dom. I. Quad-
rages.*

Aloysia ab Henrico VIII. voluntatem sui
conjugis *Thomæ Mori*, Angliæ supremi Can-
cellarii, in sententiam Regis flexura, ad car-
cerem mittebatur. Orabat obnixè ne bona om-
nia, & vitam, quibus multis adhuc annis frui
poterat, subitò perderet; sæpiusque hanc vi-
tæ diuturnitatem inculcabat. Et quamdiu mea
Aloysia (inquit *Morus*) frui hâc vitâ potero?
tum illa; Totis viginti annis, mi marite, si
DEUS ita voluerit. Vis ergo, ait *Morus*, *Æter-
nitatem* viginti annis commutem? Næ tu im-

perita mercatrix es, mea conjux. Nam si annorum aliquot millia diceres; sed ad *Æternitatem* quid essent? Igitur constans ille, integerque permanit. *Thom. Staplet: vitæ ejusdem cap. 16.*

Quanquam *Memoria Novissimorum* iuxta *Syracidem* adversus peccatum militet; nihilominus ad virtutem simul arma suppeditat, ut sequentibus patet historiis.

I. MORTIS MEMORIA

Virtutis fundamentum.

„ Ne tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem; nescis enim quid paritura sit superventura dies. Periculum enim & metus est in differendo; salus verò certa ac securæ, si nulla sit dilatio. *Virtutem* igitur cole; sic enim licet juvenis moriaris, securè discesseris. *Chrysost. Homil. 22. in 2. Corinth. 10.*

Voluit Abbas *Theodosius*, vitæ melioris eximius Architectus, recordationem *Mortis*, velut primum lapidem ædis divinæ struendæ omnibus suis Tyronibus poni. Unde & proprium ab unoquoque Sarcophagum confici jussit, qui in oculos incurrens, tacitè insusurraret illud, *Cogita mori*, Hac eadem solertia usi sunt primarii orbis Cæsares *Maximilianus I. & Carolus V.* Avus & Nepos, aliique. *Ritaden. 11. Jan. ex Metaphr. Iisp. l. 2. Monit. 14.*

II. JUDICII MEMORIA

Animum instaurat.

*C*ofige timore tuo carnes meas; à Judiciis animi tui timui. 118.

„ Me,

„ Meticulosum est omni viventi, coram te
„ Domine causam agere criminalem: quia cùm
„ sis potentissimus, manus tuas nemo potest
„ effugere; cùm sis sapientissimus, oculos tuos
„ nihil potest latere; cùm sis justissimus: ani-
„ mum tuum nemo potest corrumpere; coram
„ quo accusatrix est conscientia; rea mens, ad-
„ vocatrix ratio, testis memoria, & tu Judex.
Innocentius Papa in Psal. 142.

Scribit *Chartusianus* fuisse qui ferventissime
Religionem ambiret, matrisque acerrime con-
tra oblucentis undique conquistata tela (hoc uno
scuto semper exciperet: *salvanda mihi ani-
ma mea*, omnino *salvanda*. Familix ergo
Religiosæ annumeratus est, cùm post paulò ca-
lor ille omnis intepuit, ac dein planè refrixit.
Interim extincta matre, & ipse in periculosam
ægritudinem labi, malo ingravescente extra se
rapi; divino pro tribunali sisti inter damnando-
rum gregem; spectaculo isti marer adesse, fili-
umque obliquò oculò notare, ac dicere; quid
hoc? tunè inter reliquos reus es? Ubi jam spe-
ciosum illud & toties iteratum, *salvanda mi-
bi anima mea*? Itane verò? ille supra om-
nem modum stupere, confundi, obmutescere.

Tandem ad se rediit, ac sanitate corporis,
animique reddita, sic fervide rem egit, ut fræ-
nis opus fuerit ad impetum moderandum. Ve-
rùm ille habenas non audiens, inquietabat; si
nec matrem leniter exprobrantem ferre potui,
quî Judicem me olim severe damnantem, An-
gelosque acriter perstringentes potero sustinere?
Art. 30. de 4. Noviss.

III. INFERORUM MEMORIA

Pias lacrymas elicit.

Ignis eorum non extinguetur. *Isaïæ 66.*

„Paveo gehennam; contremisco à dentibus
„bestiæ infernalis, horreo vermem rodentem,
„& ignem torrentem, fumum & vaporem,
„sulphur, & spiritum procellarum.

Quis dabit capiti meo aquam, & oculis miis
fontem lacrymarum, ut præveniam fletibus fletum,
& stridorem dentium? *Bernard. serm. 16. in Cant.*

Florentissimam Religiosorū familiam quondam
invisit *Climacus*, Cujus numerus ad triginta
supra ducenta capita ascendebat. Huic
numerolissimo cætui præter hospitem curam,
unus ac solus cocus indefesso labore ministrabat,
tolerans *Pondus diei & æstus*, tam constanti
animo, quàm lubenti. Interim curas inter
innumeras, (quis credat?) sibi DEOQUE
præsentissimus, dono lacrymarum præstabat,
causam tandem extorsit *Climacus*: Me semper
inquit, omni indignum quiete ac solatio esse
dixi, atque conspectus iste præsentium flammarum,
assiduas ciet lacrymas ponderanti tormenta
ignium æternorum. *S. Joannes Climacus cap. 4.*

IV. COELI MEMORIA

*Vires addit animosq; fortiter agendi & patienti
di qualibet ardua.*

Quam dilecta tabernacula tua, Domine
virtutum! concupiscit, & deficit anima
mea in atria Domini! *Psal. 83.*

„Ignis, crux, bestiæ, confractio ossium,
mem-

„ membrorum divisio, & totius corporis con-
„ tritio, & tota tormenta diaboli in me ve-
„ niant, tantum Christo fruar. *S. Ignat. M.*
esse Hieron. lib. de scriptor. Ecclesiast.

Agapitus Italus adolescens quindecennis sub *Aureliano* inediâ maceratus; colaphis cæsus; maxillis mutilatus; pedibus sursum ad trochleam in igne, fumoque suspensus, foris expositus; taureis sæpè concisus, aqua bulliente super plagis persusus, & quid non pertulit lætus? Qua verò spe lactaretur, ostendit hōc dictō. Cū enim candentes igne prunæ congererentur in caput: perexiguū, inquit, illud est, ut ille nunc vertex flammato carbone scintillet, qui postea gloriæ diademate fulgurabit; ut illud caput ustuletur in terris, quod coronabitur in cœlis: sauciam frotem aptè laurea inumbrabit. *Ribbaden, in vita 18. Aug.*

V. ÆTERNITATIS MEMORIA

Immutat vitæ statum.

Quod in presenti est momentaneum & leve tribulationis nostræ supra modum in sublimitate Æternæ gloriæ pondus operatur in nobis. 2. Corinth. 4.

„ O ÆTERNITAS! abyssus gaudii Sanctis;
„ abyssus miseriarum & dolorum impiis! Si-
„ cut enim omne bonum facis infinitè melius,
„ & optabilius, ita omne malum efficis infinitè
„ pejus, & molestius. Quæ mens magni-
„ tudinem tuam capere; quod robur animi,
„ pondus tuum sustinere queat? *Leonardus*
Lessius de Divin. Perfect. lib. 4. cap. 5.

Fano

Fauconio homini dissoluto, dum noctem insomnem duceret, nequidquam variis modis captata quiete, divina bonitas, de *Æternitate* graves cogitationes ingerit. Quid agis *Fauconi*? Ita ille secum: in molli tegumento jaces; at ut biennio sic maneat in perpetuis tenebris absque omni solatio; an oblatis aureis montibus velles pacisci? Interim morbo ingruente plura toleranda erunt. Verum quid à morte corpori, quid animæ fiet? Corpus humi insternetur vermibus operiendum: Animæ mille criminum reæ, flammae culcitra appa-
randa, cui incubet; non decem, non centum, non mille, non decies mille annis, sed *Æternitate* perpetua: Ita perennitas illa menti insculpta, ut neque ludis, neque epulis, neque familiarium congressu, aut ulla arte eradi poterit. Ergo *Cisterciensibus* est adjunctus, ubi vitam religiosè sanctèque traduxit. *Benedict. Renat. lib. 5. Ord. Cist.*

CONSIDERATIO
PRO DELIBERANTIBUS
DE VITÆ STATU.

CRedas, Non credas;

Velis, Non velis;

Domineris, non domineris;

Non habebis hic manentem Civitatem.

Abibis.

Morière.

Quâ non putabis horâ.

Moriere.

Deserturus omnia, & ab omnibus deserendus,
Intrabis

ÆTERNITATEM

Semper duraturam, finiendam Nunquam,

Felicem inter superos, Ubi Omne bonum.

Vel

Infelicem inter inferos, Ubi Omne malum.

Utraque in libertate tua est.

Elige,

Sed simul intellige.

Felix Æternitas consequitur mortem bonam.

Mors bona vitam bonam.

Et

Infelix Æternitas consequitur mortē malam.

Mors mala vitam malam.

Saltem de lege DEI ordinaria:

Ut si *Bene mori* cupias,

Indéque *Beatus esse* æternum,

Et extra ordinarios favores DEI tibi polliceri
nequeas,

Eligendum sit necessariò

BENE VIVERE.

Bene vivere, est *Declinare à malo*

Quod commissum est. per penitentiam;

Quod committi potest. per cautelam.

Et *facere bonum* Exercitio virtutum

ERGA DEUM, seipsum, proximum.

Quod potest quivis (cum gratia DEI) In statu

Quovis

ECCLESIASTICO. SÆCULARI.
RELIGIOSO.

Sed cave hinc lapidem offensionis,
& adverte:

*Posse bene vivere, non est bene vivere,
Possunt omnes, pauci tamen bene vivunt.*
Causam postulas?
Binas habe.

Primò, sunt in Statu uno, quàm in altero
Pauciora auxilia, & media,
Tam ad declinandum mala,
Quàm ad faciendum bona.

Secundò, Sunt insuper *plura ad bonum
Impedimenta.*

Plures malorum occasiones, & pericula.
Inter hæc non abripi,
ET NON PECCARE,
Est

Inter spinas non cruentari.
Inter laqueos non capi.
Inter fluctus non hauriri.
Inter flammæ non aduri.
Inter scorpiones non ici.
Inter hostes non vulnerari.
In lubrico non labi.
In labyrintho non errare.

Quod paucorum est. Et propè miraculum.
Sunt ex adverso

In Statu altero quàm in isto,

Primò, *Auxilia & media plura & majora*
BENE VIVENDI:

Secundò, *Occasiones & pericula pauciora,
& minora*

MALE VIVENDI.

Ut

Ut Bene in hoc Statu vivere
 Cuique non affectanti malè vivere
 Sit non facile tantùm, & jucundum,
 Sed penè necessarium.

Ac proinde cogitare prudenter possit,
 In Statu illo plures damnari eternùm:
 In Statu isto plures salvari eternùm.

Nunc tu mente serena,
 Animò ab omni perturbatione liberò
 Constitutus coram DEO
 De vitæ incundo Statu
 C O N C L U D E.

Si forsitan hæres, tuo diffidens iudicio,
 Et Consiliarios quæris,
 Adhibe incorruptos:

Viros sapientes, Ecclesiæ Doctores,
 Hominem in mortis articulo constitutum,
 Animam ad DEI Iudicis tribunal consistentem,
 Amicos tuos igne purgatorio detentos,
 Angelos Tutelares.

Beatos omnes.

Quin & divitem Epulonem *Iuc. 16*
 Cunctosque damnatos.

Præ omnibus amantissimum tui,
 CHRISTUM JESUM.

Svadebunt (nisi fallor) omnes,
 Ore uno :

Ah elige, si sapis,
 Elige, si te amas,
 Elige vitæ Statum,
 SECURIOREM;
 Et quantò magis te diligis,
 Tanto minus elige

Periculosum.

Ita sanè comparatus es
 Distante prudentia, & tui amore
 Ut iter suscepturus
 Eligas
 Equum *habilem* præ claudo,
 Navim *firmam* præ cariola,
 Viam *securam*, & *planam* præ infesta,
 Et prærupta;
 Et universim negotium ponderosum
 Confecturus,
 Adhibeas
 Certiora media, præ minùs certis,
 Meliora præ minus bonis.
 Est autem Negotium
 Negotiorum omnium ponderosissimum
 FELIX aut INFELIX,
 Ad quam properas in horas singulas
 ÆTERNITAS.

S P E C U L U M

Pro sui cognitione

R. P. ROBERTI SOTTWELLI
Societatis JESU.

O DEUS & Creator meus! Quid fui, quid
 sum, & quid ero? Fui nihil, nihil sum,
 & ero fortè nihilo pejus. Fui conceptus in ori-
 ginali peccato, sum plenus peccato actuali, &
 quis scit, an condemnandus ero pœnâ gehennali?

Fui

Fui miserabilis in ingressu; sum miserabilior in progressu; miserimus ero in egressu; fui sperma foetidum, sum saccus stercoreum; Ero esca vermium. Cùm nihil essem, fui sine periculo damnationis, & sine spe salutis; & jam sum in spe dubia, & gravi periculo. Ero aut ex re sperata foelix, aut ex periculi successu infelicissimus. Sic fui, ut damnari non possem; Sic sum, ut salvari vix possim; Sic ero, aut in æternum damnatus, aut in æternum salvus. Quid fuerim scio, quod fui pessimus; quid nescio, quia de gratia incertus; Quid ero ignoro: quia de salute dubius. Quod fui, Domine ignosce; Quod sum, corrige; Quod ero, dirige; dirige inquam à malo præterito, in bono præsentis, ad præmium futurum, Amen.

64 X 55. 55 X 55. X 20 27 X 20 X 55. 64 X 55

INFELIX ac TRISTE
ALPHABETUM,
Funestissimorum Fructuum,
Quos gignit scæda Libido.

Ex parte Anima:

A.

A Nimam, quæ est Imago DEI, & naturæ Divinæ participatio, ita foedit, ut nihil abominabilius DEO & Calitibus esse possit.

B.

Beatitudinem æternam, ad quam conditi sumus, perdit; cùm ob nullum vitium plures celo excludantur.

C.

Cæcitatem mentis inducit, ut vel non videat pericula salutis, in quibus versatur, vel ad cœlestia cognosceda se non possit elevare.

D.

Dæmonis, heu duri tyranni! mancipatui hominem addicit; quem semel Asmodæus captivum tenet, serè actum est de ejus salute.

E.

Emendationis difficultatem generat; huic enim vitio deditus, vitam citiùs, quàm inolitam consuetudinem ponet.

F.

Favores Beatissimæ & Immaculatæ Virginis spernit; hæc etenim ut fuit semper absque macula, sic has maximè sordes averfatur.

G.

Gratia DEI, quæ est vita animæ, hominem spoliat, id est: thesaurum, quem homo habet pretiosissimum, eripit.

H.

Habitum pravum, velut compedes homini injicit, ut etiam dum vellet, ægerrimè hoc se malo liberari possit.

I.

Infernū meretur: Si enim ex Juvenibus centum damnentur, nonaginta novem damnantur propter hoc vitium.

L.

Libertatem ad alia omnia vitia aperit; sensibus iræna laxat. Cùm in profundum venerit, contemnit.

M.

Merita tam sua omnia, quæ unquam habuit, homo perdit, quin etiam Christi meritum se incapacem reddit.

N.

Naufragium est omnium bonorum naturæ, & Gratiæ; quem malum hoc semel corripuit, in eo omnia bona corrumpit.

O.

Odium DEI meretur; propter nullum peccatum plures DEUS inter homines punivit, quàm propter istud.

P.

Pœnitentiam, & finalem gratiam impedit, facitq; ut sine prævia Confessione & Communionem homo moriatur.

R.

Religiosi & Ecclesiastici Statûs assumendi facit incapacem; absit, ut huic vitio additus se voto perpetuæ castitatis obliget.

S.

Salutis æternæ consequendæ desperationem, præ reliquis omnibus vitiis, faciliùs persuadet.

T.

Teporem, torporémque spiritûs causat. Huic enim vitio deditis, nec Oratio, nec concio, nec ulla exercitia spiritualia placent.

V.

Vermē conscientiæ alit, qui nec lætum hominem esse sinit, & hominem mali admissi conscium indefinenter rodit.

Abyssus denique omnium malorum libido est. Si proinde animam tuam, quam unicam, pretiosissimam, æternam, fili mi habes, salvare cupis, vitium hoc angve omni pejus oderis, est necesse.

Alphabetum damnorum

Ex parte corporis :

A.

Ægritudinum innumerarū fecundissima parens est : merito eam humani generis sepulchrum dixit S. Chrysoft.

B.

Bestiis irrationalibus assimilatur : talis homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.

C.

Cerebrum per nimiam inflammationem exsiccatur, plures post mortem anatomizati reperiuntur cerebro caruisse.

D.

Debilitatem virium causat : plus turpi hoc vitio, quàm decuplâ sanguinis effusione corpori vigoris eripitur.

E.

Elegantiam vultûs, non secus, ac nimius æstus florem, decoquit, cui succedit palior luridus & flaccidus.

F.

Famæ dispendium facit. Vitium hoc suimet ipse pudet, ideo tenebras & angulos quærit, vult latere.

G.

Gustum in rebus spiritualibus adimit, ariditatem in precibus, langvorem ad bona opera ingerit.

H.

Hedicam, quæ sensim sinè sensu corpus depascitur, per frequentem sanguinis inflammationem, generat.

I.

Ingenii aciem hebetat. Hinc vitio huic additus, parvum in literis, vel artibus proficit.

L.

Lue venerea, seu ut vulgus vocat, morbo gallicô, sædissimô, nec faciliè curabili morbo corpus inficit.

M.

Memoriæ præcipuum Juventutis ornamentum debilitat, & successivè imminuit.

N.

Naturam totam enervat & frangit, facitque ut ubi ætas modicè creverit, tota langveat, & ad omnia inepta reddatur.

O.

Oculos vehementissimè obtundit, & ad lipitudinem visûsque debilitatem disponit.

P.

Pallorem quendam plumbeum, squallorem, livoremque faciei inducit, quæ notat sanguinis vigorem esse decoctum.

R.

Rationem obscurat, imminuit prudentiam, estque, juxta S. Thomam, brevissima ad insaniam via.

S.

Senectutem præmaturam inducit, dum ita corpus etiam juvenile debilitat, ut vitia omnia senectutis experiatur.

T.

Tristitiæ ac melancholiæ fons est, tum ob conscientiæ remorsum, tum ob ademptum spirituum vitalium vigorem.

V.

Vitam denique, omnium Medicorum judicio, abbreviat. Plures hoc vitium, quàm gladius occidit.

Quisquis corpori, viribus, sanitati, talentis suis consultum vult, horreat, quidquid ad libidinem viam aperit.

Affectus Ignatiani.

Anima Christi sanctifica me; Corpus Christi salva me; Sanguis Christi inebria me; aqua lateris Christi lava me; passio Christi conforta me; ô bone JESU exaudi me; intra vulnera tua absconde me; ne permittas me separari à te; ab hoste maligno defende me: in hora mortis meæ voca me; & jube me venire ad te, ut cum sanctis, & electis tuis laudem te in sæcula sæculorum, Amen.

